Plán péče
o
přírodní památku Milíčovský les a rybníky
na období
2010 – 2019

RNDr. Petr Petřík, Ph.D.
Palackého 309/18, 250 88 Čelákovice
e-mail: petr_petrik@seznam.cz
GSM: 607 266 210

Červen 2008 až květen 2009

Obsah

1. Základní identifikační a popisné údaje ... 3
1.1 Evidenční kód ZCHÚ, kategorie, název a kategorie IUCN ... 3
1.2 Platný právní předpis o vyhlášení ZCHÚ ... 3
1.3 Územně-správní členění, překryv s jinými chráněnými územími a příslušnost k soustavě Natura 2000 ... 3
1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí ... 4
1.5 Výměra území a jeho ochranného pásma ... 5
1.6 Hlavní předmět ochrany ... 5
1.6.1 Předmět ochrany podle zřizovacího předpisu ... 5
1.6.2 Hlavní předmět ochrany – současný stav ... 6
1.7 Dlouhodobý cíl péče ... 16
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany ... 17
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů ... 17
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti ... 20
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy ... 23
2.4 Škodlivé vlivy a ohrožení území v současnosti ... 23
2.5 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch ... 27
2.5.1 Základní údaje o lesích ... 27
2.5.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích ... 29
2.5.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody ... 33
2.5.4 Základní údaje o nelesních pozemcích ... 33
2.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup ... 34
2.7 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize ... 35
3. Plán zásahů a opatření ... 36
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ ... 36
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání ... 36
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území ... 43
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností ... 46
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu ... 46
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území ... 46
4. Závěrečné údaje ... 49
4.3 Seznam mapových listů ... 52
4.4 Seznam používaných zkratek ... 52
4.5 Plán péče zpracoval ... 52

1. Základní identifikační a popisné údaje

1.1 Evidenční kód ZCHÚ, kategorie, název a kategorie IUCN

Evidenční kód ZCHÚ: 1144
Název: Přírodní památka Milíčovský les a rybníky
Kategorie: přírodní památka
Název a kategorie IUCN: přírodní památka

1.2 Platný právní předpis o vyhlášení ZCHÚ

Vyhláška č. 23/1991 hl. m. Prahy, kterou se doplňuje vyhláška NVP č. 5/1988 Sb. NVP, kterou se určují chráněné přírodní výtvory v hlavním městě Praze

Datum vydání i datum účinnosti : 4. 9. 1991

1.3 Územně-správní členění, překryv s jinými chráněnými územími a příslušnost k soustavě Natura 2000

kraj:	Praha
obec s rozšířenou působností třetího stupně:	-
obec:	Praha
katastrální území:	Újezd u Průhonic, Háje
národní park:	-
chráněná krajinná oblast:	-
jiný typ chráněného území: (právní předpis hl. m. Prahy č. 3/1984)	součást Přírodního parku Botič-Milíčov

Natura 2000

ptačí oblast:	-
evropsky významná lokalita:	CZ0113002 – Milíčovský les (11,4163 ha)

Příloha:

Příloha 1a – Orientační mapa s vyznačením lokalizace PP Milíčovský les a rybníky s vyznačenými hlavními přístupovými cestami, veřejnými a účelovými komunikacemi a turisticky značenými cestami. Zdroj www.mapy.cz.

Příloha 1b – Výřez z Územního plánu HMP s legendou. Měřítko 1: 14 120. Zdroj: OOP MHMP.

Příloha 1c – Historická mapa z let 1836–1852. Zdroj www.mapy.cz.

Příloha 2a – Lokalizace PP Milíčovský les a rybníky s vyznačením hranic chráněného území (červená čára) a ochranného pásma (šrafovaná plocha). Měřítko 1 : 9 900. Zdroj: OOP MHMP.

Příloha 2b – Mapa území pSCI Natura 2000. Evropsky významná lokalita CZ0113002 – Milíčovský les. Měřítko 1 : 4488 na podkladu ortofoto a orientační mapy. Zdroj: www.cenia.cz a OOP MHMP.

1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Katastrální území: Újezd u Průhonic (okres Hlavní město Praha, obec Praha, kód k.ú. 773999); Háje (okres Hlavní město Praha; obec Praha, kód k.ú. 728233)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)
209		lesní pozemek		4	943	943
210		lesní pozemek		4	1030	1030
266/1		lesní pozemek		510	751068	751068
266/2		lesní pozemek		510	751	751
266/3		lesní pozemek		510	7023	7023
266/4		lesní pozemek		55	1350	1350
266/5		lesní pozemek		55	1347	1347
266/6		lesní pozemek		1225	336	336
266/7		lesní pozemek		510	1607	1607
266/8		lesní pozemek		510	5560	5560
266/9		lesní pozemek		510	198	198
630/1		trvalý travní porost		510	35021	35021
630/2		lesní pozemek		510	22507	22507
632/1		vodní plocha	Rybník	504	29257	29257
632/2		vodní plocha	Rybník	268	442	442
633		vodní plocha	zamokřená plocha	510	7126	7126
634		vodní plocha	zamokřená plocha	510	1014	1014
644		ostatní plocha	Jiná plocha	510	49	49
648/1		orná půda		510	9279	9279
648/2		orná půda		10002	234	234
649		vodní plocha	vodní nádrž umělá	510	4510	4510
650		ostatní plocha	Jiná plocha	510	3634	3634
651/1		vodní plocha	Rybník	510	15544	15544
651/2		vodní plocha	Rybník	504	145	145
652		ostatní plocha	Jiná plocha	510	1058	1058
653		ostatní plocha	neplodná půda	510	2378	2378
654/1		ostatní plocha	Jiná plocha	510	970	970
654/2		ostatní plocha	Jiná plocha	510	906	906
655		lesní pozemek		510	4939	4939
656/1		lesní pozemek		510	7423	7423
656/2		ostatní plocha	Jiná plocha	510	9686	9686

Příloha:

Příloha 3 – Katastrální mapa s vyznačením PP Milíčovský les a rybníky.

1.5 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	**ZCHÚ*** Plocha v 0,0000 ha	**OP**** Plocha v 0,0000 ha	Způsob využití pozemku	**ZCHÚ** plocha v 0,0000 ha
lesní pozemky	81,4405	0,0000		
Vodní plochy	17,6088	3,2400	zamokřená plocha	0,8140
			rybník nebo nádrž	1,6348 nebo 0,4510
			vodní tok	0,0000
Trvalé travní porosty	3,5021	0,0000		
orná půda	0,9747	11,4187		
ostatní zemědělské pozemky	0,0000	34,7863		
ostatní plochy	1,8681	1,8964	neplodná půda	0,2378
			ostatní způsoby využití	1,6303
zastavěné plochy a nádvoří	0,0000	4,7972		
plocha celkem	105,3942	56,1386		

* Uvedeny rozlohy na základě údajů poskytnutých OOP MHMP, které se liší od údajů uvedených na http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1114 a od celkové udávané rozlohy.

** Uvedeny rozlohy podle odkazu výše (*).

1.6 Hlavní předmět ochrany

1.6.1 Předmět ochrany podle zřizovacího předpisu

Ochrana souboru přirozených doubrav, olšin, vlhkých luk a rybníků, významná společenstva rostlin a biotop chráněných živočichů (bezobratlých, obojživelníků, savců, ptáků), charakteristického úseku krajiny Průhonické plošiny a důležitého zázemí obyvatel Jižního města.

1.6.2 Hlavní předmět ochrany – současný stav

A. společenstva

Název společenstva	Podíl plochy v ZCHÚ (%)*	Popis biotopu společenstva
Společenstva vzplývavých vodních rostlin svazu *Lemnion minoris*, *Potamion pusilli* a *Potamion lucentis*	15	Hojné porosty s velkou sezónní dynamikou vytvářející se na všech třech rybnících a přechodně i na menších plochách na vodní hladině. Výskyt okřehků je ukazatelem vysokého stupně obohacení vody živinami. Vzácně se objevují na rybníku Kančík porosty s *Riccia fluitans*, která naopak značí příznivý vývoj lokality. Specifické jsou porosty s rdesty (*Potamogeton pusillus*, *P. crispus*, *P. pectinatus* a dokonce i silně ohrožený *P. trichoides*), které jsou narušovány pohybem vodního ptactva a na Milíčovském rybníku i rekreováním návštěvníků v létě. Nejlépe jsou tyto porosty vyvinuty na rybníku Homolka a Kančík, kde se vyskytují hojně populace *Batrachium circinatum*, *Ceratophyllum demersum* a velmi vzácně byl zaznamenán i *Potamogeton lucens*.
Společenstva vysokých bylin litorálů rybníků svazu *Phragmition communis*	3	Společenstva jsou tvořena převážně dominantami kompetičně silných rostlin, které představují i významný biotop pro ptáky jako skrýš i pro hnízdění. Porosty s *Typha angustifolia* se vytvářejí nejblíže volné hladině a nejlépe na rybníku Homolka, fragmentárně i na Milíčovském rybníku. Porosty s *Phragmites communis* se vytvářejí nehojně jednak v kontaktu s vodní hladinou v litorálu Milíčovského rybníka, ale vůbec nejrozsáhlejší terestrické populace nalezneme v S části louky JZ od Milíčovského rybníka a v mokřinách mezi tímto rybníkem a VVN. Podobný charakter výskytu a povahu litorálních i terestrických monodominantních porostů mají i porosty s chrasticí rákosovitou (*Phalaris arundinacea*). Pro V část Homolky jsou typické dominantní porosty s *Juncus effusus*. Dominantní porosty s *Glyceria maxima* jsou nejlépe vyvinuty ve V části Homolky a dále v stíněné Z části Milíčovského rybníka. Větší porosty s *T. angustifolia* vstupující dále do volné hladiny rybníka se vyskytují opět na Homolce. Z druhů zasluhujících si pozornost se zde vyskytuje *Schoenoplectus lacustris*.
Společenstva eutrofních porostů na bahnitém substrátu svazu *Oenanthion aquaticae*	1	Porosty bující v mělké vodě nebo v létě na obnaženém bahnitém dně s *Oenanthe aquatica* jsou velmi dobře vyvinuty na Homolce vzhledem k mělkému a rozsáhlému pobřežnímu a bahnitému pásmu. Vstupují do něj i neofyty jako je *Bidens frondosa* a *Azolla filiculoides* šířené většinou živočichy. V podobném biotopu také prospívá ohrožená ostřice *Carex pseudocyperus* a *Leersia oryzoides*.
Společenstva vysokých ostřic svazu *Caricion gracilis*	3	Většinou dominantní porosty s *Carex gracilis* nijak rozsáhlé spíše mezernaté s polykormony *C. acutiformis*. Vyvinuto je nejlépe v S části louky JZ od Milíčovského rybníku, kde také vytvářejí mozaiku střídavě porosty s *C. vesicaria*, *C. vulpina* a *C. riparia* a dalšími druhy (soupis viz Příl. 4). Z dalších ostřicových dominant byla zaznamenána v louce v přítokové části Milíčovského rybníka *C. disticha*, vz. i *C. nigra*, což by ukazovalo na žádoucí oligotrofii a dále pod VVN 400 kV i relativně hojnou *C. otrubae*. Vzácně zaznamenána i *Carex cespitosa* v severním zhlaví Vrahu.
Vlhké louky svazu *Calthion*	1	Tyto louky jsou koncentrovány na louku JZ od Milíčovského rybníka, již jako zbytky z dřívějšího mnohem rozsáhlejšího území tak, jak je známe např. z nedaleké PP Hrnčířské louky. Porosty jsou druhově bohaté díky kombinaci na vlhkost méně či více náročných druhů rostlin. Vlhkosti přibývá na gradientu Z-V a J-S, ale při krajích se může měnit v závislosti na hladině podzemní vody a vlivu okolní vegetace. Ze zajímavějších rostlin zde byl zaznamenán *Senecio aquaticus*.

Olšiny svazu *Alnion glutinosae*	5	Nejlepší ukázku olšin nalezneme S od louky JZ od Milíčovského rybníka. V širokém okolí se jedná o nejreprezentativnější porosty vzhledem k vysoko položené hladině podzemní vody, která udržuje složení společenstva stabilní a která nedovolila dosud větší ruderalizaci a průniku invazních druhů a z ohrožených druhů zde nalezneme *Valeriana dioica*. Také snad díky horší přístupnosti se olšina nedegradovala tak, jako je tomu nyní mezi rybníky Vrah a Homolka. Miniaturní porost olší s *Carex elongata* býval kdysi ještě v roce 1979 přítomen na místě rybníčku v JV části PP, ale byl vykácen a jeho proměnu dokládají opakované fytocenologické zápisy. Dnes se zde ještě zachovaly trsy ohrožené ostřice *Carex elata*.
Dubohabřiny svazu *Carpinion betuli*	60	Velmi široce pojímaná vegetační jednotka zachycující porosty s různým zastoupením dřevinných dominant na gradientu sucho – vlhko, který se částečně překrývá s gradientem živinovým (tam, kde je vlhko je zároveň dostatek přístupných živin). Nejvlhčí dubohabřiny s příměsí *Ulmus glabra, U. laevis, Prunus avium, Tilia cordata* a s výrazným jarním aspektem s *Gagea pratensis* s.l., *Ficaria verna, Anemone nemorosa* lze ještě dnes vysledovat podél strouhy táhnoucí se lesem od SV okraje PP až k louce. Největší rozlohu zaujímají pak lesní porosty s *Quercus robur, Q. petraea, Tilia cordata*, v J části pak s hojným habrem, a na prosvětlených místech s terénními depresemi s odumírající *Betula pendula*. Lípa společně s jasanem výrazně proniká do vlhčích částí na kontaktu s vlhčími dubohabřinami. Právě v těchto porostech invaduje netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*). Porosty se zmlazujícím nebo vzrostlým habrem patří vzhledem k silnému zastínění a nepříznivému opadu k druhově nejchudším společenstvům v celé PP, a tím pádem špatně floristicky vymezitelným. Nejvzácnější typ a zároveň pozoruhodný představuje vlhčí a oligotrofní doubrava s *Agrostis canina* v JV části v blízkosti lesního rybníčku.
Acidofilní doubravy svazu *Genisto germanicae-Quercion*	2	V okolí altánku v nejvýše položeném místě PP se vyvinula acidofilní a sušší doubrava s *Festuca ovina* a dalšími acidofyty v podrostu (*Melampyrum pratense, Avenella flexuosa, Carex pilulifera*). Ze zajímavějších druhů zde byla potvrzena violka psí (*Viola canina*).

* Kvalifikovaný odhad na základě údajů z KN (kap. 1.4) a LHP (kap. 2.5.1). Součet nedává 100 %, protože nejsou komentovány ruderální porosty podél komunikací, paseky a drobná liniová a bodová vegetace,

B. druhy

název druhu	**aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ**	**Stupeň ohrožení**	**popis biotopu druhu**
Bezcévné rostliny*			
Měchýřočepka (hrhovka) široústá *Physcomitrium eurystomum* Sendtn.	Soldán (2004) zaznamenal velké populace s vyvinutými sporogony. S opětovným zatopením zřejmě zase ustoupil	Ohrožený taxon	Obnažená bahnitá půda na břehu Kančíku.
Rokýtek nízký *Amblystegium humile* (P. Beauv.) Crundw.	Udáván jako častý (Soldán 2004)	Taxon vyžadující pozornost	Vlhké břehy rybníků Nový, Kančík, Homolka.
Dvouhrotec chlumní *Dicranum montanum*	Vzácně (Soldán 2004)	Neohrožený taxon na území ČR	Na bazích sromů v lese

Trhutka plovoucí *Riccia fluitans* L.	Hojně (Soldán 2004), Petřík (2008) – početné populace v Kančíku	Neohrožený taxon na území ČR	Na březích rybníků a ve vlhčinách v lese.
Cévnaté rostliny**			
Motýli***			
Píďalička zejkovaná *Anticollix sparsata* (Treitschke, 1828)	imága na okraji olšiny Homolky (VII.2005); imága vpodvečer v okraji rákosiny u Kančíku (VII.1979)		Lokální druh píďalky obývající podmáčené polohy - okraje vrbin a olšin, kde žije na vrbovce obecné (*Lysimachia vulgaris*). V Praze zjištěn pouze v PR Klánovický les-Cyrilov. Homolka je spolu s rybníkem Kančík jediným recentním údajem o výskytu tohoto druhu v Praze. Indikátor 1. stupně.
Plavokřídlec pobřežní *Leucania obsoleta* (Hübner, 1803)	imágo na světlo u Homolky (VII.2005)		Lokální druh mokřadní můry, která žije na rákosu obecném (*Phragmites australis*). Druh vyžaduje zachovalé biotopy v souvislých celcích, v Praze se vyskytuje velmi ojediněle - jen PP Hrnčířské louky, PR Klánovický les-Cyrilov, PP Krňák a r. Homolka. Indikátor 1. stupně.
Klínovníček stínový *Glyphipterix thrasonella* (Scopoli, 1763)	imága v porostu sítiny u Homolky (VI.2005)		Údaj z r. Homolka je jediným v Praze, získán byl teprve v roce 2005. Druh žije v larválním stadiu v listech sítin, imága se rojí v červnu v jejich porostech a nevzdalují se od nich. Znám je například z oblasti Dokeska či jihočeských rybničních pánví. Indikátor 2. stupně.
Skvrnuška lesní *Ethmia quadrillella* (Goeze, 1783)	imága v olšině u Homolky (V.1995)		Zástupce čeledi Oecophoridae (krásenkovití), který je striktně vázán na mokřadní lesní biotopy typu potočních a bažinných olšin, kde žije na pomněnce a kostivalu v okolí r. Homolka. Významný indikátor 2. stupně.
Pouzdrovníček *Coleophora zelleriella* Heinemann, 1854	vak na vrbě u Homolky (VI.1995)		Velmi vzácný druh žijící na vrbách, v pražském území se vyskytující velmi ojediněle, zjištěn byl pouze v PP Milíčovský les a rybníky (Homolka), PR Údolí Kunratického potoka a PR Divoká Šárka. Indikátor 2. stupně.
Vrbkovníček *Mompha lacteella* (Stephens, 1834)	imágo ve vlhkém porostu u Kančíku (VI.2000)		Drobný zástupce rodu, jehož housenky minují listy různých druhů vrbovek. Druh obývá rozličné biotopy včetně zahrad, přirozeným stanovištěm jsou však vlhčí lesní světliny. Indikátor 2. stupně zjištěný u Kančíku.
Vrbkovníček *Mompha propinquella* (Stainton, 1851)	imága v porostu vrbovky u Homolky (VII.1995); imága kolem vrcholů vrbovek (VI.1989) u Kančíku		Druh prosvětlených břehů vodních potoků, kde housenka minuje listy různých druhů vrbovek, nejčastěji vrbovky chlupaté (*Epilobium hirsutum*) v okolí Homolky a Kančíku. Indikátor 2. stupně.
Monochroa lutulentella (Zeller, 1839)	imága na světlo u Homolky (VII.1994)		Tento druh makadlovky obývá spíše vlhčí stanoviště, kde žije na tužebníku jilmovém (*Filipendula ulmaria*) a jiných růžovitých v okolí Homolky. Typickou lokalitou, kde se tento druh vyskytoval v Praze, byla PP Hrnčířské louky. Po zahájení pravidelného sečení těchto luk v rámci pěstební péče je další existence tohoto druhu na této lokalitě nejistá. Indikátor 2. stupně.

Obaleč *Epinotia bilunana* (Haworth, 1811)	imágo na světlo u Homolky (VI.1995); imága na světlo u Kančíku (VI.1999)		Lokální druh obaleče žijícího ve světlých listnatých lesích i mimo les na bříze. Indikátor 2. stupně.
Vílenka okřehková *Cataclysta lemnata* (Linnaeus, 1758)	imága v litorálu nádrže Homolka (VII.1994,1995,2005) a imága nad vodní hladinou při březích Kančíku (VI.1979)		Poměrně běžný druh zavíječe podčeledi Nymphulinae (vílenky), jenž je striktně vázán na malé alespoň částečně zastíněné vodní plochy s porosty okřehku (*Lemna*). Housenka se živí jeho listy a vytváří si vakovitý zápředek, v němž se ukrývá. Imága poletují v blízkosti vodní plochy. Druh je možno zastihnout na mnohých lokalitách, kde voda vodních nádrží není znečištěná. Indikátor 2. stupně.
Eudonia (*Witlesia*) *pallida* (Curtis, 1827) zavíječovití	imága v porostu vrb u Homolky (VIII.2005)		Vzácný druh zavíječe vázaný na mokřadní biotopy, z pražského území zatím neuváděný. Housenka se živí mechy rostoucími na bázi vrb ve vlhkých loukách a na okrajích rybníků, preferuje rašelinné a slatinné biotopy. Indikátor 2. stupně.
Píďalka vachtová *Orthonama vittata* (Borkhausen, 1794)	imága na světlo u Homolky (VII.2005)		Lokální píďalka mokřadních biotopů lučního charakteru, kde žije na svízeli bahenním (*Galium palustre*). Pravidelným hospodařením na těchto biotopech a jejich odvodňováním je druh ohrožen. V Praze zastižen na několika málo lokalitách – nejblíže z PP Hrnčířské louky, PR Klánovický les-Cyrilov, PP Obora v Uhříněvsi a v okolí Homolky. Indikátor 2. stupně.
Šedokřídlec vrbový *Pterapherapteryx sexalata* (Retzius, 1783)	imága na světlo u Homolky (VII.1994); imága na světlo u Kančíku (V.1979)		Lokální druh píďalky, který žije na vlhkých stanovištích s porosty vrb. Housenka žije na úzkolistých vrbách – vrbě košíkářské (*Salix viminalis*), v. červenici (S. purpurea). Na místech výskytu bývá dosti hojný. V Praze je tento druh znám z nemnohých lokalit - PP Hrnčířské louky, PR Klánovický les-Cyrilov, PP Krňák a PP Milíčovský les a rybníky. Indikátor 2. stupně.
Zejkovec šeříkový *Apeira syringaria* (Linnaeus, 1758)	imágo v olšině u Homolky (VI.2005)		Velmi lokální druh píďalky efektně zbarvený, který žije ve stinných lesích většinou se severní expozicí s účastí živných rostlin, kterými jsou ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), zde nepůvodní, jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a další. V Praze jde o druh velmi vzácný. Zjištěn byl na několika lokalitách v Praze a v okolí Homolky. Indikátor 2. stupně.
Vztyčnořitka vrbová *Clostera anastomosis* (Linnaeus, 1758)	imágo na světlo u Homolky (VI.1994)		Tento lokální druh hřbetozubce se vyskytuje v lužních polohách a v rozsáhlejších původních vrbových a topolových porostech, kde žije v sepředených listech na vrbě a topolu. Hojný je především v porostech vrby popelavé (*Salix cinerea*) ve svazu *Salicion cinereae*. V Praze je znám tento druh nejblíže z PR Klánovický les-Cyrilov. Indikátor 2. stupně.

Lišejníkovec mokřadní *Thumatha senex* (Hübner, 1808)	imága na světlo u Homolky (VII.1994,2005)		Lokální zástupce přástevníků (Arctiidae) se striktní vazbou na mokřadní a rašelinné biotopy, kde se někdy vyskytuje velmi hojně. Imága létají za soumraku nízko nad vegetací. Housenka se živí mechy rostoucími na zemi. Na pražském území jde o druh velmi vzácný, známý pouze z PP Hrnčířské louky a PP Milíčovský les a rybníky. Významný indikátor 2. stupně.
Žlutavka bahenní *Macrochilo cribrumalis* (Hübner, 1793)	imága v porostech ostřic u Homolky (VI.2005)		Velmi lokální stenotopní druh, zástupce čeledi Noctuidae (můrovití), vázaný na mokřadní biotopy s porosty vysokých ostřic, případně na okrajové partie rákosin svazu Phragmition. Housenka žije na vysokých ostřicích, např. ostřici štíhlé (*Carex gracilis*) a na sítinách (*Juncus*). V Praze byl tento druh zjištěn na jediném chráněném území, a to v PR V Pískovně a v okolí Homolky. Významný indikátor 2. stupně.
Stužkonoska úzkopásá *Catocala promissa* (D.& Sch., 1775)	imága na světlo u Homolky (VIII.1994)		Lokální, v pražské teplé kotlině však poměrně rozšířený druh můry teplých doubrav a dubohabřin. Housenka žije na listech vzrostlých dubů, a to vysoko v korunách. Indikátor 2. stupně.
Jarnice topolová *Orthosia populeti* (Fabricius, 1781)	neudáno		Rozšířený, ale poměrně lokální druh okrajů listnatých lesních porostů, doprovodné dřevinné vegetace vodních toků apod. žijící od května do června na topolu osice. Imága létají od března do května.
Osenice žlutohnědá *Diarsia florida* (Schmidt, 1859)	imága na světlo u Homolky (VIII.1994)		Lokální druh můry žijící na mokřadních biotopech typu blatouchových luk. Na místech výskytu bývá tento druh hojný, avšak v Praze se vyskytuje vzácně, a to pouze v PP Milíčovský les a rybníky. Indikátor 2. stupně.
Brouci* **			
drabčík *Atheta arctica* (Thomson 1856)	1 exempl. 1992, Špryňar P. leg. a det. J. Boháč (Boháč et Matějíček 2003)		U rybníka Homolky. Stenotopní tyrfofil žijící na rašeliništích v mechu a v trsech ostřic.
střevlík *Bembidion* (*Trepanes*) *gilvipes* Sturm 1825	Zaznamenán Půlpánem v r. 1986 na všech rybnících jako vzácný.		Hygrofil, v lužních lesích a na vlhkých loukách a u větších zachovalých mokřadů. Velmi lokální a ubývající druh.
střevlíček *Europhilus* (*Agonum piceum*) *piceus* (Linnaeus 1758)	V r. 1979 zaznamenán Strejčkem na výšlapu Homolky ve 2 ks.		Břehy zachovalých mokřadů, lužní porosty a rákosiny. Lokální a sporadický výskyt.
střevlík *Stenolophus skrimshiranus* Stephens 1828	V r. 1979 a 1986 Půlpánem a Strejčkem na rybnících jako vzácný.		Hygrofil s lokálním výskytem na vegetaci porostlých březích zachovalejších mokřadů.
Obojživelníci a plazi** **			
Ptáci*** **			
Volavka bílá *Egretta alba*	Zastižena na r. Homolka v létě 2008 (Petřík not.).	Silně ohrožený	Živí se rybami.

Potápka malá *Tachybaptus ruficollis*	4 páry, hnízdění. Pozorována vždy po páru na Milíčovském r. a r. Homolka 1.5.2009.	Ohrožený	Zaznamenána nejvyšší zjištěná hodnota hnízdění v Praze zřejmě kvůli rozloze litorálních porostů. Hnízdo staví z vodních rostlin a hnízdí zpravidla 2x do roka. Živí se drobnými vodními živočichy, které sbírá pod hladinou nebo i na hladině.
Potápka roháč *Podiceps cristatus*	2 páry, hnízdění. Pozorován hnízdění u Milíčovského rybníku (Vávra 2007)	Ohrožený	Živí se drobnými rybkami, pro které se potápí. Hnízdo buď plave na hluboké vodě nebo dosedá na dno.
Labuť velká *Cygnus olor*	2 páry. Pozorovány na Homolce (hnízdí) a Milíčovském rybníku.		Živí se potravou ze dna a z břehů a jsou i přikrmovány návštěvníky. Hnízdo si staví z rostlinného materiálu jako je orobinec nebo rákos.
Kopřivka obecná *Anas strepera*	1 pár, pravděpodobné hnízdění	Ohrožený	Hnízdí na suchých místech na zemi a živí se mladými výhonky rostlin, listy a kořeny vodních rostlin. Pozorovány po napuštění rybníků, což se projevilo zřejmě rozvojem vodních rostlin.
Polák velký *Aythya ferina*	3 páry, hnízdění		Hnízdo je zpravidla v porostech ve vodě nebo na ostřicových stoličkách u vody. Postačuje mu i malá ploška vodní hladiny s minimální možností hnízdění. Živí se rostlinnou i živočišnou potravou. Nikdy nepřesáhne početnost 4 páry.
Polák chocholačka *Aythya fuligula*	1-2 páry, hnízdění. 2 páry pozorovány T. Telenským 1.5.2006.		Hnízdí v bažinatých porostech a živí se většinou měkkýši, převažuje živočišná složka stravy.
Moták pochop *Circus aeruginosus*	Pozorován kroužící T. Telenským 1.5.2006.	Ohrožený	
Jestřáb lesní *Accipiter gentilis*	1 pár, pravděpodobné hnízdění	Ohrožený	Hnízdo si staví převážně na jehličnanech a vždy na vysokých stromech. Vyhledává krajinu se střídajícími se lesy, pasekami a poli. Živí se hlavně ptáky, méně savci.
Krahujec obecný *Accipiter nisus*	1-2 páry, prokázané hnízdění. Jeden jedinec pozorován T. Telenským 9.7.2006.	Silně ohrožený	Snáší i kulturní krajinu s roztroušenými lesíky, na území Prahy relativně častý. Hnízdo je nejčastěji na smrku, méně často na jiných jehličnanech. V zimě se živí i synantropními druhy ptactva, které vyhledává v místech přikrmování. Mohou tak významně omezit populace zdivočelých holubů. Nevadí mu menší urbanizace, kvůli níž též změnil některé životní návyky (umísťování hnízd i na listnaté stromy).
Káně lesní *Buteo buteo*	Pozorována 1.5.2009 kroužící nad rybníkem Homolka.		Hnízdí vysoko na stromech. Loví převážně hraboše.
Poštolka obecná *Falco tinnunculus*	Potvrzené hnízdění 4-6 párů		Nestaví si hnízda, využívá hnízda jiných (krkavcovitých) nebo dutin, výklenků apod. Potravu tvoří drobní hlodavci, méně další drobní obratlovci. Nejhojnější dravec vázaný na městské prostředí.
Koroptev polní *Perdix perdix*	Prokázané hnízdění 4-6 párů. Pozorovány 2 ex. T. Telenským 30.4.2009. Hejnka v okolí Milíčovského rybníku (podle sdělení L. Viktory).	Ohrožený	Početnější v nelesnatém okolí vzhledem k rozestavěným a ruderálním plochám, kde nachází úkryt i potravu. Mladší koroptve se živí živočišnou potravou, starší rostlinnou. Negativně se na stavu populací projevuje intenzivní kosení zelených ploch, volné pobíhání psů a zarůstání křovinami.

Křepelka polní *Coturnix coturnix*	Zaznamenáno hnízdění 1 páru na polích J od PP. Několik pozorováno T. Telenským 9.7.2006.	Silně ohrožený	Živí se semeny polních plevelů. Biotop nachází na okolních polích.
Rorýs obecný *Apus apus*	Poletoval nad rybníkem (Vávra 2007)	Ohrožený	Živí se za letu hmyzem. Ohrožen zadělováním větracích otvorů ve vysokých domech, kde hnízdí.
Chřástal vodní *Rallus aquaticus*	Pravidelné hnízdění 1 páru (podle údajů tajemníka ČSO L. Viktory)	Silně ohrožený	Hnízdo umístěno v porostech ostřic. Živí se živočišnou potravou. Žije skrytě v rákosinách.
Slípka zelenonohá *Gallinula chloropus*	Prokázané hnízdění 1-3 párů. Pozorována na r. Homolka 1.5.2009.		Jejich početnost ubývá, ale v Praze osidluje téměř všechny příhodné nádrže. Hnízdo je skryto v hustých mokřadních příbřežních porostech
Lyska černá *Fulica atra*	Prokázané hnízdění až 15 párů. Pozorována na r. Homolka a Milíčovském r. 1.5.2009		Jeden z nejpočetnějších vodních ptáků. Hnízdo staví v příbřežní vegetaci, jejichž rostlinami a semeny se živí.
Kulík říční *Charadrius dubius*	Prokázané hnízdění až 3 párů		Hnízdí na dnech vypuštěných nádrží nebo v řídkých polních kulturách, kam se uchyluje při opětovném napuštění rybníků. Sbírá potravu na a v zemi, kde vyhledává pavouky, měkkýše, korýše. JV Prahy představuje bohatou lokalitu v Praze. Po snížení hladiny vody v rybnících je uhnízdění pravděpodobnější, jinak může hnízdit i na periodických kaluží a na staveništích. Milíčovské rybníky jsou nebo spíše byly pro něj udávanou významnou lokalitou.
Čejka chocholatá *Vanellus vanellus*	Prokázané hnízdění 2-3 párů. V Praze výrazný úbytek se suchým jarem 2000.		Mělké okraje rabníků, řidší vlhké louky. Ztráty jsou v případě nasazování těžké mechanizace v době hnízdění. Hnízdo si staví na málo zarostlých místech řídce vystlané vegetací a vyhrabané v zemi tak, kde mohou ptáci volně pobíhat. Živí se převážně hmyzem a larvami. Nejběžnější bahňák v Praze se souvislým výskytem na JV města.
Holub hřivnáč *Columba palumbus*	Prokázané hnízdění až 7-9 párů. 1.5.2009 pozorován na VVN na S okraji PP v ochranném pásmu		Lesy v blízkosti volných ploch (pole, louky), kde hnízdí na vysokých stromech. Živí se semeny.
Hrdlička zahradní *Streptopelia decaocto*	Do 10 párů prokázané hnízdění		Synantropní druh s hojným hnízděním na vysokých stromech.
Hrdlička divoká *Streptopelia turtur*	Pravděpodobné hnízdění do 6 párů		Žije v blízkosti rybníků v křovinách v území s rozptýlenou zelení (pod Průhonickým parkem). Živí se semeny kulturních rostlin.
Kukačka obecná *Cuculus canorus*	4-5 s pravděpodobným hnízděním. Pozorována s přeletem u VVN ma S okraji PP 1.5.2009.		Území Milíčovských rybníků bylo udáváno jako jedno z nejhustěji osídlených kukačkou. Živí se drobnými bezobratlými (vč. chlupatých housenek).
Kalous ušatý *Asio otus*	Udáván v průzkumu z let 1987-88.		
Sýček obecný *Athene noctua*	Prokázané nebo pravděpodobné hnízdění 1 páru. Zpochyněno J. Škopkem.	Silně ohrožený	Hnízdí v dutinách stromů kolem vodních ploch i v instalovaných budkách. Loví drobný hmyz i chrousty a žížaly.

Puštík obecný *Strix aluco*	Více než 1 pár s prokázaným hnízděním		Příměstské lesy, kde sídlí v dutinách a polodutinách starých stromů nebo na lidmi vyvořených místech (půdy, budky). Živí se hlavně drobnými savci.
Ledňáček říční *Alcedo atthis*	Pozorován 1 pár u Kančíku J. Farkačem (2005) a u Milíčovského rybníka (Vávra 2007)	Silně ohrožený	Živí se malými rybkami, pulci, žábami, korýši a hmyzem. Hnízdy 2-3krát do roka v norách ve stěnách kolem vodních ploch.
Krutihlav obecný *Jynx torquilla*	Možné hnízdění. Udáván v průzkumu z let 1987-88.	Silně ohrožený	Hnízdí v území s pravidelnou kombinací ovocných sadů a otevřených kosených luk a s přítomností mravenišť, které skýtají kukly jako krmení pro mláďata. Početnost lze zvýšit rozmístěním budek.
Žluna šedá *Picus canus*	3 páry s prokázaným hnízděním (zpochybněno J. Škopkem)		V dutinách starých stromů. Sbírá kukly mravenců a další živočišnou potravu.
Žluna zelená *Picus viridis*	Prokázané hnízdění 3 párů. Zpěv 1.5.2009 ve střední části PP.		Na hrázích rybníků a okraje lesů. Hnízdí v dutinách stromů a živí se mravenci.
Datel černý *Dryocopus martius*	1 samice pozorována T. Telenským 20.7.2006.		Živí se hmyzem z pařezů a kmenů.
Strakapoud velký *Dendrocopos major*	Prokázané hnízdění až 15 párů. Pozorován 1.5.2009 v doubravě v S části PP.		Živí se živočišnou i rostlinnou potravou (semena jehličnanů, bobule).
Strakapoud prostřední *Dendrocopos medius*	Pravděpodobné hnízdění 1 páru. Pozorován u altánku ve středu PP 1.5.2009.	Ohrožený	Sídlí ve starých stromech a živí se živočišnou potravou.
Chocholouš obecný *Galerida cristata*	V minulosti prokázané hnízdění, ale v současnosti asi vymizel.	Ohrožený	Staveniště, pískovny, písčité okraje cest. V době krmení mláďat chytá i bezobratlé.
Skřivan polní *Alauda arvensis*	Prokázané hnízdění desítek ptáků v blízkém okolí (např na valu u D1, Petřík 2008).		Na otevřených plochách a živí se hmyzem i rostlinnou potravou. Kvůli vysokým plodinám jako je kukuřice a řepka je znemožněno zahnízdění.
Linduška lesní *Anthus trivialis*	3-4 pravděpodobně hnízdící páry		Paseky, okraje lesů. Živí se drobnými bezobralými.
Střízlík obecný *Troglodytes troglodytes*	5-8 hnízdících párů		Lesy s bohatým keřovým patrem, vyhledává vývraty, kapradí, kamenité prostředí, břehy potoků, živí se bezobratlými.
Pěvuška modrá *Prunella modularis*	Prokázané hnízdění 11-15 párů. Pozorována 1.5.2009 na smrku na S okraji PP.		Mlaziny a křoviny, kde hnízdí. Živočišná potrava, přechodně i rostlinná.
Slavík obecný *Luscinia megarhynchos*	Prokázané hnízdění 2 párů. Zpěv na více místech na S okraji PP poblíž VVN a v OP (1.5.2009)	Ohrožený	Břehy potoků, okraje lesů. Sídlí na zemi v podrostu a živí se převážně živočišnou složkou potravy.
Slavík modráček středoevropský *Luscinia svecica cyanecula*	Pravvidelné protahování (podle sdělení tajemníka ČSO L. Viktory)	Ohrožený	Vlhčiny, rákosiny, porosty ostřic. Živí se hmyzem a bobulemi.
Rehek zahradní *Phoenicurus phoenicurus*	3-4 pravděpodobně hnízdící páry		Lesy, v dutinách stromů a přijímá i budky. Živí se hmyzem a na podzim i bobulemi.

Cvrčilka zelená *Locustella naevia*	Pravděpodobné hnízdění. 1.5.2009 pozorována v na kraji OP na S okraji. Pod VVN častý zpěv		Nekosené louky častěji vlhké než suché, křoviny, živí se hmyzem.
Mlynařík dlouhoocasý *Aegithalos caudatus*	Zpěv 1.5.2009 v okolí ÚTÚM.		Rozptýlená zeleň, řídké lesy, Hnízdo s úzkým vletovým otvorem na stromech. Živí se hmyzem.
Pěnice černohlavá *Sylvia atricapilla*	Zpěv 1.5.2009 v oblasti ÚTÚM.		Křoviny, lesy, živí se hmyzem i dužnatými plody.
Pěnice slavíková *Sylvia borin*	Prokázané hnízdění až 12 párů.		Hnízdí v keřích ne výše jak 1 m. Potravou jsou hmyz a plody. V břehových porostech kolem rybníků.
Pěnice pokřovní *Sylvia curruca*	Prokázané hnízdění až 14 párů. Zastižena zpěvem 1.5.2009 v oblasti ÚTÚM.		Okraje lesů, kde se živí hmyzem.
Pěnice hnědokřídlá *Sylvia communis*	Pozorován i zpěv 1.5.2009.		
Budníček menší *Phylloscopus collybita*	Pozorován na stromě v OP u VVN 1.5.2009, zpěv častý v lese na více místech.		Okraje lesů, cest, remízky
Budníček větší *Phylloscopus trochilus*	Pravděpodobné hnízdění 10-15 párů. Zastižen ve zpěvu 1.5.2009 v oblasti ÚTÚM.		Křoviny, živí se hmyzem, ale i bobulemi i rostlinami.
Lejsek šedý *Muscicapa striata*	3-4 páry s prokázaným hnízděním	Ohrožený	Stromy na hrázích rybníků, na lidských stavbách, v lesích, i v polobudkách. Živí se výhradně živočichy, převážně létajícím hmyzem.
Lejsek bělokrký *Ficedula albicollis*	Pozorován v blízkosti budky u cesty k altánku ve střední části PP 1.5.2009. Prokázané hnízdění až 5-8 párů. Pozorován T. Telenským několik samců a jedna samička 28.4.2009.		Lesy, kde může hnízdit v nasazených budkách. Živí se drobným hmyzem.
Lejsek černohlavý *Ficedula hypoleuca*	Prokázané hnízdění 4-7 párů. Zastižen v lese J od Homolky 1.5.2009.		Starší listnaté lesy. Hnízdí v dutině stromu nebo lze ho nalákat i na budku. Živí se drobnými členovci.
Moudivláček lužní *Remiz pendulinus*	Prokázané hnízdění 1 páru	Ohrožený	Staví si vakovité hnízdo na konci větví břízy, topolu či vrb. Potravou jsou bezobratlí sbíraní v rákosinách a dalších pobřežních porostech.
Drozd brávník *Turdus viscivorus*	1 ks pozorován na louce J od rybníku Homolka (1.5.2009)		Hnízdí vysoko na stromech, preferuje okraje lesů.
Dlask tlustozobý *Coccothraustes coccothraustes*	Dne 1.5.2009 pozorován vysoko na dubu v JZ části cípu louky JZ od Milíčovského rybníka.		Živí se semeny habru, hlohu, javoru a dalších stromů a bylin. PP patří k místům s jeho nejvyšší denzitou v Praze.
Šoupálek krátkoprstý *Certhia brachydactyla*	Pozorován na dubu u louky JV Milíčovského rybníka.		Hnízdí ve štěrninách nebo puklinách stromů a živí se hlavně bezobratlými.
Šoupálek dlouhoprstý *Certhia familiaris*	Pozorován T. Telenským 28.4.2009.		

Strnad rákosní *Emberiza schoeniclus*	Zastižen 1.5.2009 na Milíčovském rybníku. Podle L. Viktory nocoviště stovky jedinců.		Hnízdí v ostřivových porostech nízko nad nebo na zemi. Živí se semeny a živočišnou složkou jsou krmena mláďata. Výskytem je závislý na rozloze litorální vegetace.
Bramborníček černohlavý *Saxicola torquata*	Pozorován T. Telenským 1 pár 3.7.2006.	Ohrožený	Živí se drobným hmyzem a hnízdo si staví na zemi. Pozorován na zarostlé křovinaté louce u cvičiště (S od PP).
Sýkora babka *Parus palustris*	Dne 1.5.2009 zastižena zpěvem v PP.		Sídlí kolem rybníků a toků v smíšených lesích, Živí se rostlinnou i živočišnou potravou.
Hýl rudý *Pyrrhula pyrrhula*		Ohrožený	Hnízdí na hustých smrčcích nevysoko nad zemí. Živí se převážně semeny. Vyhledává jehličnaté porosty.
Rákosník velký *Acrocephalus arundinaceus*	Pravděpodobné hnízdění 2 párů	Silně ohrožený	Hnízda staví v porostech s trvalou vodou asi 5-6 m od volné hladiny níže než 1 m nad vodou. Živí se hmyzem. Žije v porostech orobince úzkolistého.
Žluva hajní *Oriolus oriolus*	Prokázané hnízdění 3 párů.	Silně ohrožený	Hnízdí v lesích, parcích, remízech na stromech na větvích v přítomnosti vodních toků. Živí se bezobratlými a plody růžovitých rostlin
Ťuhýk obecný *Lanius collurio*	1 pár pravděpodobně hnízdící. Udáván v průzkumu z let 1987-88.	Ohrožený	Roztroušené křoviny podél cest, okraje lesů. Sídlí v keřích a loví hmyz a i drobné obratlovce.
Netopýři******			
Netopýr velký *Myotis myotis* (Borkhausen, 1797)	Újezd, Milíčovský les, 7. 7. 2007: několik ex., ES, D (JN)		Relativně teplomilný avšak přizpůsobivý druh s výraznou tendencí k synantropii, ale vyžaduje bezprostřední sousedství poměrně rozsáhlých ploch lovného prostoru (louky, pole, světlé lesy).
Netopýr vodní *Myotis daubentonii* (Kuhl, 1817)	Újezd, Milíčov, rybníky, 30. 6. 2004: více ex., ES, D (HJ, JN), rybník Chaťák (Homolka), hráz, 7. 7. 2007: více ex., ES, D (JN)		Netopýr vodní je v současnosti hodnocen jako jeden z našich nejhojnějších netopýrů, který nechybí v žádné členité lesnaté krajině s dostatkem otevřených vod. Netopýr vodní je v současnosti poměrně běžným obyvatelem vhodných stanovišť v celém prostoru Prahy
Netopýr stromový *Nyctalus leisleri* (Kuhl, 1817)	Újezd, Milíčovský les, 7. 7. 2007: 1 f, O, L (AZ); rybník Chaťák (Homolka), hráz, 7. 7. 2007: 1 ex., ES, D (JN)		Jde o stromový (dutinový) druh, vázaný na různá lesní prostředí od světlých listnatých lesů (nížiny jižní Moravy) po souvislé smíšené lesy ve vyšších polohách (Šumava), ale také i na nevelké enklávy starých stromů zámeckých parků a obor v jinak členité a hustěji obydlené krajině. Jedná se o jediný nález v období rozmnožování a rozmnožování tohoto druhu u/v Miličovského(m) lesa(e) nelze vyloučit.
Netopýr rezavý *Nyctalus noctula* (Schreber, 1774)	Újezd, Milíčov, hráz Milíčovského rybníka, duben 1993: 1 ex., U, O (PB); rybníky, 30. 6. 2004: 1 ex., ES, D (HJ, JN), Milíčovský rybník, 7. 7. 2007: 2 ex., ES, D, rybník Chaťák (Homolka), hráz, 7. 7. 2007: 1 ex., ES, D (JN)		Netopýr rezavý byl ve střední Evropě původně vnímán jako široce rozšířený lesní druh, vázaný přednostně svou úkrytovou strategií na stromové dutiny.

Netopýr parkový *Pipistrellus nathusii* (Keyserling et Blasius, 1839)	Újezd, Milíčovský rybník, 7. 7. 2007: 1 ex., ES, D, hráz rybníka Chaťák (Homolka), 7. 7. 2007: 1 ex., ES, D (JN)		Vzhledem k vazbě netopýra parkového na krajinu s vodními plochami se u něj ani nepředpokládaly výraznější synantropní tendence, ačkoliv byl v literatuře uváděn jeho častější hibernační výskyt ve městech uvnitř jeho rozmnožovacího areálu.
Netopýr řasnatý *Myotis nattereri* (Kuhl, 1817)	Podle M. Andrease zastižen na detektoru. Újezd, Milíčovský les, 13. 8. 2008, ES, D (MAs)		Netopýr řasnatý je poměrně běžným druhem na celém území ČR, jeho přítomnost a zejména početnost v některých regionech však stále není dostatečně prozkoumána.

* Údaje podle Soldána (2004). Stupeň ohrožení dle Kučery a Váni (2003).
** Viz Příloha 4a, b a také podrobněji kap. 2.1.
*** Údaje podle Farkače (2005). Údaje o drabčíkovitých převzaty z publikace Veselý (2002). Zohledněny jen druhy adaptabilnější a vzácnější. Výčet z úplné databáze uveden v příloze.
**** Téměř všichni obojživelníci a plazi jsou chráněni zákonem, a tak byli spolu se savci rozebráni v kapitole 2.5.
***** Údaje podle Atlasu hnízdního rozšíření ptáku na území Prahy (Fuchs et al. 2002). Uvedeny pouze vybrané druhy zajímavé pro ochranu přírody. Početnost a údaje o hnízdění odečteny nejčastěji pro kvadranty 1315 a 1415. Ptáci určeni při exkurzi s p. T. Telenským při Vítání ptačího zpěvu 2009 není-li uvedeno jinak. Starší literární údaje jsou zde uvedeny pouze pro porovnání a nelze z nich vyvozovat detailnější závěry pro management ptačích populací. Data z 1. 5. 2009 jsou vhodná jen u některých druhů; pro řadu dalších je to ještě „průtahové“ či sporné datum. **Nutný je systematický a aktuální průzkum.**
****** Podle informací dr. M. Andrease (VÚKOZ, v. v. i.) je pravděpodobné, že se zde ještě vyskytuje dle biotopu ještě *Plecotus auritus*. Dost pravděpodobně u rybníků bude alespoň v určitých obdobích *Pipistrellus pipistrellus* a méně pravděpodobně *P. pygmaeus*. Použité zkratky: L – letní výskyt (16. 4. – 15. 10.), O – pozorování či odchyt do ruky, U – nález uhynulého jedince, f – samice, ex. – ex. neurčeného pohlaví, několik jedinců = 2–4 ex., více ex. = nad 5 jedinců, D – detektoring, ES – echolokační signály. Autoři: M. Andreas (MAs), P. Benda (PB), H. Jahelková (HJ), J. Neckářová (JN), A. Zieglerová (AZ). Údaje o popisu biotopu převzaty z Hanák et al. (in prep.).

C. útvary neživé přírody

Na území PP nejsou útvary neživé přírody hodné pozornosti v tomto Plánu péče.

1.7 Dlouhodobý cíl péče

Udržení příznivých podmínek pro ornitofaunu a batrachofaunu v návaznosti pro trvale udržitelný management rybníků. Významný je také biotop pro řadu bezobratlých (např. tesařík obrovský). Dlouhodobým cílem je zachování a revitalizace vlhkomilných rostlinných společenstev představující jednak sukcesní stadium lesa (bez dalšího obhospodařování degradují), jednak litorálních porostů rybníků. Žádoucí je udržení a popřípadě vytvoření odpovídajících podmínek pro rozvoj populací významných rostlinných druhů. Pouze malá část lesních porosů se doporučuje ponechat přirozenému vývoji, pro zbytek platí přírodě blízké lesnické hospodaření.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Přírodní památka Milíčovský les a rybníky se nachází v blízkosti hustě zastavěného Jižního Města a na JV okraji hlavního města Prahy ležící ještě v Pražské plošině, ale na kontaktu s v Průhonickou a Uhříněvskou plošinou. Zarovnaný terén s mírnými rozdíly v nadmořských výškách (268–300 m) se promítá do charakteristiky půdního pokryvu, který je tvořen jílovitými illimerizovanou kambizemí, pseudogleji a gleji na podkladu břidlic svrchního proterozoika štěchovické skupiny překryté zvětralinami, deluviálními sedimenty a holocenními náplavy. Území je také chladnější než vlastní Praha, ale řadí se ještě do mírně teplého MT10 (Quitt 1971).

Území o rozloze 93,29 ha (podle KN 103–105 ha) je známo především pro spojení rybníků a lesních biotopů a na ně vázané mokřadní a hájové vegetace, bezobratlé, dále především obojživelníky (jedna z nejbohatších lokalit v Praze) a ptactvo. V rámci PP jsou chráněny rybníky (ve směru od západu na východ) Milíčovský (někdy též Nový), Kančík a Homolka (někdy též Chaťák) a mimo PP již spadá rybník Vrah, který prošel na začátku 80. let výraznými zásahy s přebudováním na retenční nádrž (vybagrování dna, obložení břehu betonovými bloky, vybudování asfaltky), které způsobily značné ochuzení okolní vegetace a degradaci rybničních biotopů. Celá rybniční soustava vznikla při Milíčovském potoce, který je součástí povodí Botiče, který vytváří s přilehlými zalesněnými údolími Přírodní park Botič-Milíčov. Lesy jsou druhově chudší (chybí zde pro hájové porosty typické druhy jako *Hepatica nobilis, Galium sylvaticum*), zato však poměrně jednolité a s místy zachovalou prostorovou i druhovou dřevinnou skladbou se starými exempláři dubů a lip. Výsadba smrku vedla k úbytku přirozených druhů doubrav a k rozšíření dalších acidofytů asi na 10 % plochy území. Výjimečné jsou zde zachovalé olšiny, které dodnes představují pěknou ukázku tohoto biotopu v širokém okolí. Z mnoha v současnosti chráněných nebo ohrožených druhů rostlin se dodnes zachovaly jen zbytky, což souvisí s vysokou návštěvnosti a postupující zástavbou v okolí nesoucí s sebou negativní vlivy (pokles hladiny podzemní vody, eutrofizace, ruderalizace a sešlap).

V minulosti byl ze širšího území udáván výskyt dvou kriticky ohrožených taxonů cévnatých rostlin (*Campanula cervicaria* a *Dianthus superbus* subsp. *superbus*), dále pěti silně ohrožených, z nichž jeden se podařilo recentně potvrdit (*Potamogeton trichoides*), dále 20 ohrožených, z nichž čtyři recentně v území rostou a dalších šest v jeho bezprostředním okolí, a konečně 32 taxonů zasluhujících další pozornost, z nichž recentně roste v území 16 a v bezprostředním jeho okolí tři. Sedm nálezů je možno zpochybnit nebo je nutné je ještě ověřit podrobnějším sledováním. Omylem je z blízkého okolí udáván i vemeník dvoulistý, *Platanthera bifolia*, podle sdělení autora údaje J. Vávry (Vávra 2007). Z hlediska ochrany přírody se v území nacházelo nebo nacházejí jeden kriticky ohrožený, jeden silně ohrožený, šest ohrožených a dva taxony cévnatých rostlin figurující na seznamu CITES, což svědčí o ještě stále velké zachovalosti místních biotopů. Z mnoha dosud přežívajících chráněných nebo ohrožených druhů rostlin se ale zachovaly jen zbytkové populace. Důvodem byla a je vysoká návštěvnost a postupující zástavba v okolí spojená s poklesem hladiny podzemní vody, eutrofizací, ruderalizací a sešlapem a u lučních a mokřadních druhů s absencí vhodného managementu.

Z mykoflóry stojí za zmínku holubinka olšinná (*Russula alnetorum*, synonymum *R. pumila*), která odsud byla objevena poprvé pro ČR (Fellner 1980, u nás druh ohrožený podle vyhl. 395/1992 Sb. ve znění vyhl. 175/2006 Sb.), špička rohonohá (*Marasmius cohaerens*), závojenka lesknoucí (*Entoloma nitens*), pavučinec (*Cortinarius bibulus*), kržatka masově

hnědá (*Flammulaster carpophilus* var. *subincarnatus*), helmovka obdivuhodná (*Mycena mirata*), helmovka Maireova (*Hemimycena mairei*) a křehutka orobincová (*Psathyrella typhae*).

Z mokřadních střevlíků zde bylo potvrzeno 96 taxonů (viz Veselý 2002, viz také Půlpán), z mandelinkovitých rákosníček *Donacia cinerea*, dřepčík modrý (*Aphthona nonstriata*), dřepčík (*Chaetocnema mannerheimi*), *Apteropeda orbiculata* a řada zástupců nosatcovitých (*Melanapion minimum*, *Dorytomus dejeani*, *Barypeithes pellucidus*), pro něž je tato lokalita v rámci Prahy nejreprezentativnější. Ze zákonem chráněných druhů zde žije roháč obecný (*Lucanus cervus*), krajník hnědý (*Calosoma inquisitor*) a také mezinárodními úmluvami chráněný tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*), jehož požerky byly nalezeny na dubu na hrázi Homolky. Z mnoha motýlů se zde vyskytuje např. bělásek řeřichový (*Anthocharis cardamine*). Z běžnějších druhů pavouků zde byla potvrzena pavučenka *Pocadicnemis juncea* vyskytující se na mokřadních biotopech, kdežto slíďák *Pardosa saltans* žije na suchých otevřených místech.

PP je známa především jako území s největší diverzitou obojživelníků na území Prahy. Od jejího vyhlášení do současnosti zde bylo potvrzeno nebo výskyt je velmi pravděpodobný u 14–15 druhů obojživelníků (viz Moravec 2009)! Z obojživelníků se zde vyskytují kriticky ohrožený skokan skřehotavý (*Pelophylax ridibundus*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), silně ohrožené druhy čolek obecný (*Lissotriton vulgaris*), čolek velký (*Triturus cristatus*) a kuňka obecná (*Bombina bombina*) chránění soustavou Natura 2000, skokan zelený (*Pelophylax* kl. *esculentus*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), která je již jedinou lokalitou na území Prahy (viz Moravec 2009). Z ohrožených druhů pak ropucha obecná (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), skokan ostronosý (*Rana arvalis*) známý odsud z jediného naleziště v Praze! Byl zde zaznamenán zvukovým projevem prý i *Rana lessonae* (dr. V. Vershinin, květen 2009) a podle sdělení ing. Roma je odsud udáván i nález blatnice skvrnité. Z ptáků zde bylo potvrzeno šest silně ohrožených druhů a 14 ohrožených druhů, např. hnízdění krahujce obecného (*Accipiter nisus*), puštíka obecného (*Strix aluco*), slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*), dále zde byly potvrzeny např. cvrčilka zelená (*Locustella naevia*), budníček lesní (*Phylloscopus sibilatrix*) a menší, lejsek bělokrký (*Ficedula albicolis*), čejka chocholatá (*Vanellus vanellus*), dále např. moudivláček lužní, polák velký a chocholačka, slípka zelenonohá, strakapoud prostřední, brhlík lesní a běžně labuť velká, kachna divoká a až 144 exemplářů strak obecných (jen při exkurzi 1. 5. 2009 zde bylo viděno nebo slyšeno téměř 50 druhů ptáků). Na tahu zde byla zastižena volavka bílá. Podle některých údajů zde byly spatření i jespáci. Z plazů je zde velmi vitální populace užovky obojkové (*Natrix natrix*) a pozorován byl i slepýš křehký (Šístek 1988). Ze savců zde bylo zaznamenáno kolem dvaceti druhů běžných pro pražské okolí (Anděrová 1987) s hojným zastoupením rejskovitých a dále šest druhů netopýrů.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu
Cévnaté rostliny*			
Hmyz			
Krajník hnědý *Calosoma inquisitor*	Neznámý	ohrožený	Lesnaté porosty PP.
Roháč obecný *Lucanus cervus*	Neznámý	ohrožený	Lesnaté porosty PP.
Tesařík obrovský *Cerambyx cerdo*	Podle Farkače jsou početnost na lokalitě a rozsah vlastního výskytu velmi omezené.	silně ohrožený, NATURA	na kmeni jednoho dubu na hrázi Homolky byly zjištěny požerky a výletové otvory. Podrobnosti podává zpráva od doc. Farkače (2007).
Obojživelníci			
Kuňka obecná *Bombina bombina*	Zjištěná data mohou indikovat zřetelný pokles početnosti populace a výrazné zmenšení původního areálu v oblasti PP.	silně ohrožený, NATURA	Šístek (1988) udává na 6 místech v PP. Kerouš (1992) milíčovskou populaci charakterizuje jako stále prosperující a nejpočetnější v Praze. Vávra (2007) ji zjistil jen v severním předpolí Milíčovského rybníka v prostoru mokřiny pod dálkovým vedením elektrického proudu.
Rosnička obecná *Hyla arborea*	Je žádoucí další průzkum, který by mohl vést k jejímu opětovnému potvrzení.	silně ohrožený	Z oblasti Milíčova pozorována Čihařem v roce 1986 (viz Moravec 1994).
Ropucha obecná *Bufo bufo*	Lokalitu lze považovat za cenné stálé místo výskytu a rozmnožování druhu v oblasti.	ohrožený	Z oblasti Milíčova hlášena z období 1980-1988 (viz Moravec 2009, např. Šístek na jedné lokalitě). Navazuje hlášení zachovalého stavu populace z Milíčovských rybníků (Kerouš 1996) a současné potvrzení reprodukující se populace Vávrou (2007) u Milíčovského rybníka.
Ropucha zelená *Bufo viridis*	Nově potvrzena 1.5.2009 na Milíčovském rybníku a v okolí.	silně ohrožený	Z oblasti Milíčova druh hlášen z období 1980-1988 (viz Moravec 2009, např. Šístek 1988 uvádí z jedné lokality u Milíčovského r.). Kerouš (1996) hlásí výskyt druhu z Jižního města až po Milíčovskou oblast.
Skokan zelený *Pellophylax* kl. *esculentus*	také observ. L. Beran, J. Farkač (2005)	silně ohrožený	Pozorován na Homolce. Šístek (1988) udává z jedné lokality u Homolky.
Skokan štíhlý *Rana dalmatina*	Pozorován na více místech v okolí rybníků a kolem tůní v r. 2009	silně ohrožený	Hlášen z Milíčovské oblasti také z let 1981-1989 (viz Moravec 1994). OOP MHMP registruje snůšky na několika místech PP.
Skokan ostronosý *Rana arvalis*	Aktuální stav populace neznámý.	kriticky ohrožený	Druh hlášen z Milíčovského lesa v r. 1988 (viz Moravec 1994). Oblast představuje jediné místo možného výskytu skokana ostronosého v Praze.
Skokan skřehotavý *Pelophylax ridibundus*	Asi 250 ks udáváno Vávrou (2007) z Milíčovského rybníka, Kančíku a Homolky.	kriticky ohrožený	Vávra (2007) zde našel kvalitní rozmnožující se populaci.

Čolek obecný *Lissotriton vulgaris*	také observ. L. Beran (8 larev) u rybníka Kančík (Farkač 2005).	silně ohrožený	Šístek (1988) uvádí asi ze tří lokalit. Z území jako početný udáván Vávrou (2007). Oblast PP představuje důležitou stálou lokalitu na území Prahy (Moravec 2009). V rybníku Kančík pozorován Vávrou (2007) a v tůních ve zhlaví Milíčovského rybníka uvnitř lesíka.
Čolek velký *Triturus cristatus*	Vzácně (Vávra 2007)	silně ohrožený, NATURA	Na území zjištěn Vávrou (2007) jako vzácný ve zhlaví Milíčovského rybníka, přičemž se jedná o velmi významnou lokalitu na území Prahy.
Plazi			
Slepýš křehký *Anguis fragilis*	Početnost populace neznámá.	silně ohrožený	Z oblasti Milíčova hlásí výskyt slepýše Šístek (1988) a Kerouš (1996). Vávra (2007) jej zjistil na území bývalého stavebního dvora za hranicemi PP.
Ještěrka obecná *Lacerta agilis*	V nepočetné populaci.	silně ohrožený	Kančík
Užovka obojková *Natrix natrix*	L. Beran, Vávra (2007) hlásí desítky jedinců z mokřadních biotopů PP.	ohrožený	Kančík, Homolka (Petřík, 2008).
Ptáci**			
Savci			
Veverka obecná *Sciurus vulgaris*	Několik jedinců	ohrožený	Lesnaté porosty PP.

* Viz Příloha 4a pro detailnější rozpis.
** Viz kapitolu 1.6.2 pro soupis většiny ptáků zaznamenaných v PP nebo v okolí.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti

Kromě vymizení řady dnes již z národního hlediska vzácných druhů xerotermních biotopů (osluněné hráze rybníků, suché lemy) a střídavě vlhkých a vysýchavých luk vymizely z území patrně také druhy považované ještě na území ČR v těchto vegetačních typech za hojnější jako např. *Alchemilla glaucescens*, *Ajuga genevensis*, *Avenula pratensis*, *Filipendula vulgaris*, *Fragaria viridis*, *Koeleria macrantha*, *K. pyramidata*, *Potentilla heptaphylla*, *Rosa elliptica* nebo *Trifolium montanum* (viz tab. 1). Nepodařilo se potvrdit také mnoho běžných zástupců acidofilní flóry jako *Calluna vulgaris*, *Campanula rotundifolia*, *Cerastium arvense*, *Dianthus deltoides*, *Galium pumilum*, *Genista germanica*, *G. tinctoria*, *Rumex acetosella*, *Scleranthus annuus* a *Silene nutans*, pravděpodobně v souvislosti s další eutrofizací vhodných biotopů. Úbytek lesních druhů jako *Hieracium lachenalii* či *Luzula pilosa* spadá do podobné skupiny. Zaznamenaný ústup se ale týká i běžných lučních druhů jako je *Leucanthemum vulgare* agg. nebo *Leontodon hispidus*.

Řada lesních druhů jako *Carex montana* (naposledy Neuhäusl & Neuhäuslová 1968), *Cytisus nigricans*, *Hieracium racemosum*, *Lathyrus niger*, *L. vernus* už také nebyla nalezena. Překvapující je naopak nárůst lokalit *Carex sylvatica*, *Dryopteris carthusiana* a *Oxalis acetosella* spojený snad se změnami v půdním prostředí. Naopak nepřekvapuje rozvoj semenáčků a mladých jedinců javoru mléče, třešně ptačí, habru, bezu černého a především jasanu, což souvisí s eutrofizací lesa. Podobné příčiny vedly k nárůstu ruderálních bylin jako např. *Geum urbanum*. Rozvoj křovin jako *Euonymus europaea*, *Ribes rubrum*, *R. uva-crispa* a ostružiníků je způsoben navíc ještě prosvětlením vyšších stromových pater (prosychání dubu).

Přímou činností člověka se také přes liniové koridory do území dostala řada neofytů, které nebyly v předchozích studiích vůbec zmíněny, nebo nanejvýš ojediněle jako např. *Acer negundo*, *Aesculus hippocastanum*, *Allium paradoxum*, *Aster novi-belgii* s.l., *Cornus sericea*, *Crataegus* cf. *flabellata*, *Erigeron annuus*, *Juglans regia*, *Mahonia aquifolium* nebo *Rosa multiflora*.

Se změnou vodního režimu a neobhospodařováním mokřadních a vlhkých luk vymizely také druhy jako *Eriophorum angustifolium*, *Molinia caerulea*, *Peucedanum palustre* a *Succisa pratensis*.

Nově byly objeveny některé původní taxony jako např. *Cirsium canum* × *oleraceum*, *Calamagrostis canescens*, *Gagea pratensis* agg., *Fragaria moschata* × *vesca*, *Leersia oryzoides*, *Mentha aquatica*, *M.* ×*verticillata*, *Myosotis discolor*, *Rosa dumalis* nebo *Viola reichenbachiana* × *riviniana* (rev. J. Danihelka). Překvapivý je nález *Bidens radiata*, jehož starší údaje označují Špryňar & Münzbergová (1998) na pražském území za pochybné. Pozoruhodný je také nález pšeníčka rozkladitého (*Milium effusum*), které nebylo z území dosud uváděno. Zajímavé jsou četnější nálezy pro území nových dřevin *Ligustrum vulgare* a *Lonicera xylosteum*.

Není vyloučeno, že některé údaje uvedené v tabulce 1 mohly vzniknout záměnou za podobný taxon (jako např. *Polygonatum odoratum*, viz pozn. k tomuto druhu v práci Hroudové a Hroudy 1992) nebo se mohlo stát, že druh byl zahrnut do území, ačkoli roste pouze v blízkém okolí. Tak je to zřejmě v případě *Carex otrubae* rostoucí v mokřinách pod dráty VVN na sever od přírodní památky a v území se podařilo potvrdit pouze podobnou ostřici *C. vulpina* (stejně i Grulichová 1983). Hroudová & Hrouda (1992) udávají z území jen *C. otrubae*. Podobné to bude i se skupinou *Galeopsis tetrahit* agg. nebo s druhem *Luzula pallescens* či *Poa pratensis* s. l. a záměnu nelze vyloučit ani u komplexu mokřadních pomněnek.

Pozoruhodná je novodobá absence některých běžnějších druhů vlhkých obnažených substrátů jako *Alopecurus aequalis* nebo *Gnaphalium uliginosum* související zřejmě s vyšší hladinou vody v napuštěných rybnících. Z podobných biotopů jsou uváděny další recentně nepotvrzené druhy jako *Gypsophila muralis* či *Lythrum hyssopifolia*, o jejichž vymizení dnes nelze pochybovat.

Nepřítomnost *Caltha palustris*, *Cirsium oleraceum*, *Chelidonium majus*, *Lolium perenne* nebo *Tussilago farfara* ve srovnání s dřívějšími nálezy zcela jistě souvisí s přehlédnutím nebo nezahrnutím jejich nalezišť do některé z navštívených lokalit. Přehlédnutí u *Festuca heterophylla* není zřejmě také vyloučeno.

a) lesní hospodářství

Zejména při srovnání opakovaných zápisů z 80. let (čili před vyhlášením PP) je zřetelnější nástup jasanu a třešně a habru ve všech vegetačních patrech a ústup oligotrofních druhů rostlin jako je bika hajní a druhů jako je třezalka horská (*Hypericum montanum*) nebo ostřice horská (*Carex montana*). U dalších lesních druhů nižších poloh udávaných z minulosti je otázkou, zda zde vůbec rostly, protože lze dnes jen těžko uvěřit, že zde pro ně byly vhodné biotopy (*Hepatica nobilis*, *Galium sylvaticum*, *Lathyrus vernus*). Vymizení hvozdíku pyšného (*Dianthus superbus*) a zvonku hadincovitého (*Campanula cervicaria*) je důsledkem sílícího lidského vlivu na lokalitu.

Z mapy z poloviny 19. století (Příloha 1c) je patrné, že zde byly již tehdy ostře vymezené hranice lesa v odlesněné krajině s roztroušenými remízy a blízkým zalesněným údolím Botiče. Nezalesněná byla pouze místa v okolí rybníků, kde jsou dnes olšiny nebo vlhkomilné křoviny. V minulých letech zde byla bažantnice a byly zde vysazovány i některé stanovištně nevhodné dřeviny (smrk ztepilý, douglaska tisolistá, dub červený, topol kanadský, modřín

opadavý, trnovník akát), které ovšem až na smrk netvoří větší porosty. Zřejmě zplaněním se sem dostaly další dřeviny jako ořešák královský, hrušeň obecná, jabloň obecná, šeřík obecný, javor jasanolistý, které nalezneme porůznu v keřovém patře většinou podél cest. Jako semenáčky zde občas narazíme kromě zmíněných nepůvodních druhů dřevin na jírovec maďal a vzácně dokonce na mahonii cesmínolistou a pajasan žlaznatý, vždy ale v blízkosti ruderalizovaných ploch a spíše při okraji lesa. Vysoká příměs břízy v JZ části vznikla velmi pravděpodobně po narušení terénu, kde jsou ještě patrné různé jasně ohraničené výkopy. Vysoké zastoupení rybízu (*Ribes alpinum*) není zřejmě také původní. Následek hospodaření středního lesa nebo kratšího obmýtí se dodnes projevuje některými vícekmennými duby nebo lipami.

b) zemědělské hospodaření

Zemědělství zaznamenalo zejména po revolučních změnách v roce 1989 významné snížení dávek hnojiv a herbicidů, což mělo obecně příznivý vliv na navázanou biotu i zde. Ještě před intenzifikací zemědělství jsou ale odsud udávány mnohé vzácnější polní plevele. Dr. Z. Kropáč uvádí z okolních polních kultur další druhy dnes klasifikované jako ohrožené jako *Centaurea cyanus*, *Gypsophila muralis*, *Anthemis austriaca* a *Papaver argemone* a z konce 70. let Grulichová (1983) uvádí dále z podobných biotopů i *Hypericum humifusum*, *Valerianella dentata*, *Galium spurium*, *Fumaria officinalis* subsp. *wirtgenii* a *Lycopsis arvensis*, které bohužel dnes všechny už nebyly potvrzeny i když nelze vyloučit jejich nález v blízkém okolí.

c) rybníkářství

V minulosti byly rybníky v prostoru mezi Milíčovským rybníkem a ÚTÚM; tedy v SZ směru od rybníka (Příloha 1c). Byly postupně zazemněny a na jejich místě jsou dnes rákosiny, vlhké louky a vrbiny. V rámci zásahů při stavbě obytného komplexu Milíčovský háj jih a východ je plánováno obnovení jednoho rybníka, kam se svede kanalizace s dešťovou vodou ze střech. Z historické mapy je na Milíčovském rybníce patrný také ostrůvek stejně jako na Vrahovi, kde se ale dochoval dodnes. V 80. letech prošel Vrah přeměnou na sedimentační nádrž a při tom vznikla i DUN Milíčov. S od něj byly s tím zničeny cenné komplexy vlhkých luk (více viz další kapitoly).

d) myslivost

V minulosti bylo území využíváno jako bažantnice a byly zde konány také hony, kde na výřadu bylo údajně až několik stovek kusů drobné zvěře, aniž by to ohrožovalo kmenové stavy (Skála 1999).

e) rybářství

V minulosti se lovily ryby na všech rybnících, podrobnější údaje jsou nedostupné.

f) rekreace a sport

Před výstavbou Jižního Města nebylo v místě výrazné zatížení zvýšenou návštěvností. Území přírodní památky bylo po realizaci Jižního Města vystaveno velké návštěvnosti obyvatel z blízkých sídlišť a tento stav se udržuje až dodnes. Hroudová a Hrouda (1992) udávají několik tisíc návštěvníků ve slunné dny. Stoupající počet návštěvníků s sebou přinesl další

pokles diverzity ptáků a obojživelníků. Koupání zejména v Milíčovském rybníku a intenzivní chov ryb poznamenal negativně kvalitu vody.

g) těžba nerostných surovin

Neprováděla se.

h) jiné způsoby využívání

Výstavba z 80. let minulého století vedla k melioraci a odvodnění toků a přetětí pramenů v oblasti sídliště Kateřinky v Újezdě. Potok pramenící v oblasti SV od Kateřinek (dnešní zástavba „Nových Kateřinek“) již zanikl a v lese po něm zůstala pouze vlhká strouha. Podle pamětníků býval les mnohem vlhčí než je tomu dnes. Podle Skály (1999) se uvažovalo o výstavbě domů přímo na ÚTÚM a také s umístěním obytných staveb přímo na území PP, k čemuž naštěstí nedošlo.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Územní plán hl.města Prahy – platné znění po zrušení Opatření obecné povahy č.1/2008 rozsudkem Nejvyššího správního soudu ČR 9 Ao 2/2008 – 62 ze dne 30.10.2008 (se zapracovanými změnami schválenými v ZHMP)

- Lesní hospodářský plán (LO Polabí), LHC 2, platnost 1. 1. 2004 – 31. 12. 2013

- Vyhláška o zřízení oblasti klidu „Botič-Milíčov“ a Říčanka a vyhlášení stavební uzávěry pro tyto oblasti (právní předpis hl. m. Prahy č. 3/1984)

- Souhlasné stanovisko MŽP k zaměru EIA PHA 348 „Obytný soubor Milíčovský háj jih a východ, Praha 11, k.ú. Háje, Chodov a Újezd u Průhonic“ http://tomcat.cenia.cz/eia/detail.jsp?view=eia_cr&id=PHA348

- Památné sromy Skupina 12 stromů (vyhlášeno MHMP s účinností od 1. 8. 2002 (kód 4285).

2.4 Škodlivé vlivy a ohrožení území v současnosti

a) lesní hospodářství

Obecně lze v porovnání s předchozími pozorováními konstatovat změnu struktury lesních porostů, kdy začínají prosychat statné duby (důvodem je zřejmě tracheomykóza). Dožívající břízy uvolňují místo dalším dřevinám, ale vývoj blokují husté porosty ostružiníků. Kromě nástupu pasekových druhů se zvýšil podíl keřů indikujících vyšší trofii (bez černý, brslen evropský) a dokonce i zplanělé výskyty různých kulturních dřevin (např. *Lonicera* sp., *Cotoneaster* sp., *Crataegus flabellata*) a invaze netýkavky malokvěté, která v materiálu Neuhäusla a Neuhäuslové (1968) nebyla ještě vůbec zaznamenána.

Podle výskytů indikátorů střevlíkovitých lesního prostředí soudí Veselý (2002) na přirozenost Milíčovského háje.

Lesní porosty byly před pár lety poznamenány větrnou smrští a následným výskytem podkorního hmyzu (hlavně u smrku). V současnosti lze kompenzovat částečně přírodě blízkým lesnickým hospodařením. Bylo již přikročeno k omezení jehličnaté monokultury v SZ části PP a její náhradě duby, lípami a dokonce jedlemi. V lese bylo pravidelně zachyceno asi deset kusů srnce evropského, který může decimovat zmlazující dřeviny, což ale není patrné a dřeviny odrůstají dobře. Jednou bylo zaznamenáno loupání větve zvěří. Hojně zmlazuje lípa, jasan a habr.

b) zemědělské hospodaření

Splachy ze zemědělských pozemků v okolní krajině zvyšují obsah živin zejména při jižním a východním okraji PP. K tomu je nutné se vyvarovat používání nadměrných dávek hnojiv a herbicidů na orné půdě. Nelesní plochy jsou ohroženy šířením ruderálních druhů, kterými jsou nejvíce postiženy trvalé travní porosty v ochranném pásmu PP. V současnosti lze kompenzovat přísnějším režimem v ochranném pásmu a zákazem používání herbicidů.

c) rybníkářství

Chov ryb v Milíčovském rybníce je evidentně naddimenzovaný. Je to zřetelné v letních měsících, kdy ryby (převážně kapři, mezi nimi i lysci) se shlukují u břehu rybníka, kde jsou hojně krmeny návštěvníky. Neúnosná rybí obsádka způsobuje úbytek vodní plovoucí a submerzní vegetace. Tím, že dochází k obsazení potravní niky a prostoru přemnoženými a kompetičně silnějšími živočichy, klesá diverzita potravní nabídky i pro ptactvo v návazném potravním řetězci. Čeření bahna kapří obsádkou omezuje průhlednost vody a při intenzivním chovu se zvyšuje i její trofie, a klesá tak její kvalita. Chov kachen, které by dále narušovaly polopřirozený režim, zde naštěstí nebyl zaznamenán. Zejména chov býložravých ryb (tolstolobik, amur) je nežádoucí, i když byl dokonce doporučován v Plánu péče z roku 1999 (Skála 1999). Stav přilehlého rybníka Vrah je z hlediska ochrany přírody i obecné kvality vody katastrofální (viz blíže další kapitoly). Rybník je v letních měsících dlouhodobě znečištěn vysokými dávkami živin z blízké Dešťové usazovací nádrže Milíčov. Tyto negativní vlivy ale lze kompenzovat nastavením podmínek užívání pro soukromého vlastníky Vrahu a Milíčovského rybníka.

d) myslivost

Myslivost je vykonávána v souladu s plánem péše. Nebyl pozorován nadměrný okus ani loupání u dřevin.

e) rybářství

Rybářství se provozuje pouze u sousedícího rybníka Vrah poměrně často. Jeho následky nejsou přímo negativní, ale jsou spojeny s možným rušením ptactva a nadměrným chovem ryb, které by měly být regulovány, protože se jedná o ochranné pásmo PP. Tento vliv je neodstranitelný.

f) rekreace a sport

Jednoznačně negativní je vliv rostoucí zástavby, která s sebou nese kromě stoupající návštěvnosti a s ní spojeným volným pobíháním psů také eutrofizaci z exkrementů, šíření invazních rostlin na tělech zvířat, sešlap cenných lokalit a hluk, který ruší zejména hnízdící

ptáky. V současnosti nelze kompenzovat, neboť pro obyvatele Jižního Města neexistuje podobné místo k vyžití. Územím vedou dvě na sebe kolmé asfaltové cesty, které jsou kříženy štěrkovými sypanými stezkami a dále nesčetnými pěšinami, přičemž jednou z nich vede i turistická cesta a stezka pro koně.

V území jsou umístěny i soukromé rekreační obytné objekty, které mohou být potencionálním zdrojem nepříznivých vlivů na okolí (možné zakládání ohňů, odhazování odpadků, černé skládky).

Nadměrná návštěvnost se v budoucnu ještě zvýší, takže je žádoucí zachovat tlumící zónu, kterou nyní představuje ÚTÚM, území pod VVN a další nelesní plochy, které jsou využívány i pro pastvu hospodářských zvířat S od PP a volně zarůstají křovinami (část byla vyřezána při údržbě pod VVN). Provoz motorek ani čtyřkolek zde naštěstí nebyl zaznamenán. Erozi může způsobit pouze zatížení odpočinkového místa na V výběžku při hrázi Homolky a na J břehu Milíčovského rybníka. Obecně nadměrné využívání Milíčovského rybníka koupajícími se psy i lidmi v letních měsících a jeho vysoké zanešení bahnem je nežádoucí pro rozvoj vodní vegetace a vede k další eutrofizaci. Lze kompenzovat (viz kapitoly dále).

Cvičiště pro psy v SV části PP je rušivým elementem jednak pro značný hluk, který může působit na vodní ptactvo a také pro zábor kdysi bohatých mokrých luk, které byly převedeny na travní kulturu. V současnosti zřejmě nelze kompenzovat.

g) těžba nerostných surovin

Neprovádí se a ani není záměr.

h) jiné způsoby využívání

Potenciální ohrožení pro celé území představuje naddimenzovaná výstavba bytového komplexu „Milíčovský háj jih a východ, obytný soubor“ (stavebník — společnost Skanska reality, a.s.), kde se plánuje umístění až 700 bytů s 2200 obyvateli (viz www.cenia.cz, PHA 448). Nyní je u soudu žaloba proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání žalobců proti rozhodnutí Správy Chráněné krajinné oblasti Český kras, kterým byla stavebníkovi povolena výjimka podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny pro realizace bytového komplexu. V době zpracování plánu péče nebyl výsledek vedených správních řízení a soudních procesů znám.

Plánovaná prospěšná (pokud se podaří) realizace retenční nádrže v oblasti mokřadu pro zadržení nekontaminované dešťové vody a sporná revitalizace vodního příkopu vedoucího podél severního okraje Milíčovského vrchu budou převáženy negativní skutečností, že plánovaná zástavba sníží přísun dešťové vody do mokřadu ze zastavěného území tím, že významná část srážkové vody bude s ohledem na kontaminaci svedena mimo území mokřadu. Vzhledem k morfologii terénu zájmové oblasti nelze ani vyloučit nebezpečí úniku kontaminovaných splachů do mokřadu v důsledku v poslední době často se opakujících přívalových dešťů přesahujících kapacitu kanalizace. Projektová dokumentace nebere v potaz dřívější vážné zásahy do vodního režimu na lokalitě vlivem zástavby a navíc dostatečně nezohledňuje možný vývoj vodní bilance území v souvislosti ze změnami klimatu a hydrologického cyklu.

Otázkou zůstává ovlivnění krajinného rázu dalším záměrem; přeložka VVN 400 kV podél jižní části PP (negativní vliv této stavby potvrdily např. posudky AOPK a ČVÚT). Na základě odvolání Městské části Praha-Křeslice zrušil odbor výstavby Magistrátu HMP stavební povolení vydané úřadem Prahy 11 na přeložku VVN 400 kV kolem Milíčovského lesa a vrátil věc na úřad Prahy 11 k novému projednání (viz www.praha11.cz a www.kreslice.cz).

Vliv hluku a polutantů z nedaleké dálnice D1 je patrný na hlukových a imisních mapách (viz www.cenia.cz) a do PP přímo nezasahuje překračování limitů. To se ovšem může změnit se stavbou plánované křižovatky EXIT 4 D1, na kterou byla vypracována již dokumentace EIA. Vliv znečištění atmosférickými imisemi z jiných dálkových zdrojů není možné zjistit, celá PP leží v imisním pásmu C.

Další prozatím odložené aktivity zasahují od jihu v podobě Lázní Újezd (Zeleného Újezdu), které jsou v ohnisku zájmu občanských sdružení v lokalitě (viz např. www.aliancejv.org a www.praha-ujezd.cz).

Efekt navršení Územního terénního útvaru Milíčov (ÚTÚM) bývá některými autory (Skála 1999) hodnocen jako pozitivní, ale to je relativní. Může být vnímán jako nárazníková část pro přístup do PP, ale zároveň také vytvořil jisté mikroklima a pozměnil velmi pravděpodobně hydrologický režim půd v severní části PP, v důsledku čehož mohly vymizet některé světlomilné a na změnu vodního režimu citlivé druhy. Navíc se z jeho svahů šíří do podrostu olšiny mnohé nepůvodní keře (nejčastěji pěstované zimolezy, skalníky, růže a hlohy). Příznivější efekt měly různé výsypky materiálu při vstupech od Formanské ulice, které vedly k omezení vjezdu vozidel do lesa.

Příloha:

Příloha 5a – Biologické hodnocení vypracované dr. J. Vávrou k posouzení bytového komplexu Milíčovský háj jih a východ, obytný soubor. (pouze digitální podklady)
Příloha 5b – Vyjádření dr. J. Moravce (Národní Muzeum v Praze) na stav lokální herpetofauny ze dne 8. 3. 2009.
Příloha 5c – Farkač J. (2007): Vyjádření k výskytu tesaříka obrovského (*Cerambyx cerdo*) na lokalitě Milíčovské rybníky v Praze. Ms. Podklady pro EIA.

2.5 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.5.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	17 Polabí
Lesní hospodářský celek/zařizovací obvod	2
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	Oddělení 1 (34,25 ha) + oddělení 2 (48,73 ha), tj. 82,98 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2004 – 31.12.2013
Organizace lesního hospodářství	Lesy Hl. města Prahy
Nižší organizační jednotka	

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	**Název SLT**	**Přirozená dřevinná skladba SLT**	**Výměra (ha)**	**Podíl (%)**
1B	Bohatá habrová doubrava	DB5-9, LP2-3, HB1-2, BK+-1, keře	36,41	44,81
1H	Sprašová a hlin. habrová doubrava	DB8-9, BŘ1, HB1, JŘ+, břek, keře	35,12	43,22
1O	Lipová doubrava	DB5-8, LP1-2, HB1, OS+-1, BŘ+-1	3,47	4,27
1G	(Vrbová) olšina	OL6, VR3, TP1, OS+, JS+	4,47	5,50
1K	Kyselá doubrava	DB6-9, BŘ1-2, LP+-1. HB+-1, JŘ+, BO	1,78	2,19
Celkem				**100 %**

Údaje převzaty z LHP. Pro zbývající porosty o rozloze 2,77 ha v Z části PP byly údaje o zastoupení SLT převzaty z typologické mapy. Rozlohy pro lesní pozemky se neshodují s údaji převzatými z KN.

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkrat-ka	**Název dřeviny**	**Současné zastoupení (ha)***	**Současné zastoupení (%)****	**Přirozené zastoupení (ha)*****	**Přirozené zastoupení (%)**
Jehličnany					
BO	Borovice lesní	0,43	0,54	0	0 %
BOC	Borovice černá	0,10	0,13	0	0 %
MD	Modřín opadavý	0,39	0,50	0	0 %
SM	Smrk ztepilý****	8,40	10,71	0	0 %
Listnáče					
AK	Trnovník akát	0,03	0,04 %	0	0 %
BK	Buk lesní	0,16	0,20 %	1,56	1,99 %
BR	Bříza bělokorá, bříza pýřitá	6,86	8,74 %	3,59	4,57 %
DG	Douglaska tisolistá	Příměs	příměs	0	0 %
DB	Dub zimní a dub letní (převažuje)	49,24	62,75 %	52,25	66,58 %
DBC	Dub červený	0,07	0,09 %	0	0 %
HB	Habr obecný	1,12	1,43 %	8,28	10,55 %

JD	Jedle obecná	Ojediněle	Ojediněle	0	0 %
JL	Jilm drsný a jilm vaz (uváděn i jilm habrolistý)	0,10	0,13 %	0	0 %
JR	Jeřáb ptačí	0,01	0,01 %	0,83	1,06 %
JS	Jasan ztepilý	0,64	0,82 %	0,08	0,10 %
JV	Javor klen, javor mléč (zaznamenán pouze jako semenáč), javor babyka	0,04	0,05 %	0	0 %
LP	Lípa srdčitá a lípa velkolistá (kult.)	8,49	10,81 %	8,43	10,74 %
OLL	Olše lepkavá	2,28	2,90 %	1,92	2,45 %
	Ořešák královský (kult.)	Vzácně	vzácně	0	0 %
OS	Topol osika	0,03	0,04 %	0,25	0,32 %
TP	Topol černý (byl zjištěn pouze topol kanadský, který je nepůvodní)	Příměs	Příměs	0,32	0,41 %
TR	Třešeň ptačí	0,06	0,08 %	0	0 %
VR	Vrba bílá, vrba křehká	Příměs	Příměs	0,96	1,22 %
Celkem			**100 %**	**78,48**	**100 %**

* jsou uvedeny součty ploch porostních skupin, v nichž se daná dřevina vyskytuje
** vypočteno průměrné procentuelní zastoupení dané dřeviny ve všech porostních skupinách
*** jsou uvedeny součty ploch porostních skupin, v nichž se daná dřevina vyskytuje přirozeně;
**** nebrány v potaz paseky, na nichž je již smrk vymýcen, protože přesné údaje o rozloze pasek chybí

Přirozená skladba lesních typů byla stanovena podle příručky Plíva K. (1991): Funkčně integrované lesní hospodářství 1. Přírodní podmínky v lesním plánování. – ÚHÚL Brandýs nad Labem. Složením dřevinné skladby odpovídají zdejší lesní porosty podle metodiky na www.pralesy.cz kategorii „les přírodě blízky“.

Přílohy:

Příloha 6 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich.
Příloha 7a – Lesnická mapa typologická chráněného území. Zdroj: www.uhul.cz.
Příloha 7b – Porostní mapa chráněného území. Zdroj: OOP MHMP.
Příloha 7c – Změny lesních společenstev na opakovaných plochách.
Příloha 7d – Mapa chráněného území se zákresem lokalit snímků a mapovaných biotopů uveřejněných v práci Hroudová a Hrouda (1992).

2.5.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	Milíčovský rybník
Katastrální plocha	
Využitelná vodní plocha	
Plocha litorálu	
Průměrná hloubka	ca 1,3 m
Maximální hloubka	
Postavení v soustavě *	
Manipulační řád **	Není k dispozici
Hospodářsko provozní řád **	
Způsob hospodaření	Chovný rybník, obsádka kapr a lín.
Intenzita hospodaření	
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu (krmiva, hnojiva) **	
Parametry zvláštních povodní (u rybníků III. kategorie) **	
Uživatel	Soukromý vlastníci (M. Hrachová, M. Kovářová, M. Ouředníková, P. Schus, S. Schusová) Státní statek Jeneč, s. p. v likvidaci, ČR. Probíhají jednání o změny vlastnictví.
Rybářský revír **	
Zarybňovací plán **	
Průtočnost – doba zdržení ***	

** uvádí se jen u rybníků, které jsou součástí rybniční soustavy*
***pokud tyto dokumenty existují, uvede se jejich číslo a datum jejich schválení rozhodnutím příslušného úřadu a doba jejich platnosti.*
**** uvádí se jen u průtočných rybníků.*

Chovný rybník s nejvíce antropicky ovlivněnou skladbou vegetace v rámci PP. Hráz nacházející se na V břehu je zpevněná a probíhá po ní frekventovaná asfaltová cesta a je navíc osázena nepůvodními dřevinami (hlohy, jabloně apod.). Při severním břehu je u hráze vyvinut poměrně široký pás se *Salix cinerea* který končí těsně pod nasypanou vrstvou zeminy, která se zde nahrnula při stavbě Jižního Města. Pod ní navazuje už rovnou porost s *Carex acutiformis*. Zbylou část severního břehu lemují úzké pruhy s *Typha angustifolia* a *Phragmites australis*. Asi ve střední části S břehu se pak vyvinul malý lesík s osikou navazující na porosty se *Salix purpurea* a *S. cinerea* a porosty se *Scirpus sylvaticus* a *Phalaris arundinacea*. Tyto porosty pokračují mozaikovitě na S dál k VVN a představují významný biotop pro obojživelníky a plazy. Levý břeh rybníku je lemován světlým lesíkem s převažujícím *Populus ×canadensis* a v podrostu s vrbami a bylinným podrostem rákosu a *Glyceria maxima*. Ty však jsou v porovnání s pozorováním Hroudové a Hroudy (1992) v 80. letech vyvinuty na menší ploše. Vodní vegetace je ochuzená a zaznamenány pouze rdest kadeřavý a *Potamogeton pectinatus* a úlomky *Myriophyllum spicatum* a *Ceratophyllum demersum* (vše rozlámané mechanickým narušováním a snad i čeřením vody rybí obsádkou a návštěvníky). V bylinné vegetaci kolem rybníku se fragmentárně vyskytují některé indikátory přirozených ostřicových porostů (*Lycopus europaeus, Iris pseudacorus, Scutellaria galericulata, Solanum dulcamara*) a v severní části i druhy obnažených den jako *Oenanthe*

aquatica, *Rumex maritimus*), ale pozorovatelný je také rozvoj ruderálních druhů (lopuchy) i invazních (*Aster novi-belgii* agg., *Echinops sphaerocephalus*, *Bidens frondosa*).

Doporučuje se omezit přikrmování ryb a v žádném případě nerozvíjet turistická odpočívadla, aby se zabránilo dalšímu přílivu návštěvníků a nadále se nenarušovaly břehové porosty zejména v jižní části. Plánuje se také zbudování ostrůvku pro ptactvo v příhodné části rybníku.

Název rybníka (nádrže)	Kančík
Katastrální plocha	2025 m^2
Využitelná vodní plocha	2417 m^2
Plocha litorálu	
Průměrná hloubka	ca 1,3 m
Maximální hloubka	
Postavení v soustavě *	
Manipulační řád **	Není k dispozici
Hospodářsko provozní řád **	
Způsob hospodaření	Není určen pro chov, ale v minulosti byl ČRS takto využíván, význam je krajinotvorný pro ochranu přírody. Průtočný, zemní sypaná hráz. Podle jiných údajů chovný rybník, obsádka kapr a lín.
Intenzita hospodaření	Neobhospodařován
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu (krmiva, hnojiva) **	
Parametry zvláštních povodní (u rybníků III. kategorie) **	
Uživatel	HMP
Rybářský revír **	
Zarybňovací plán **	
Průtočnost – doba zdržení ***	

** uvádí se jen u rybníků, které jsou součástí rybniční soustavy*
***pokud tyto dokumenty existují, uvede se jejich číslo a datum jejich schválení rozhodnutím příslušného úřadu a doba jejich platnosti.*
**** uvádí se jen u průtočných rybníků.*

Hráz, severní a jižní břehy Kančíku jsou porostlé neprostupnými křovinami zasahujícími až do vody s dominujícími vrbami. Směrem k rybníku Homolka je vytvořen fragment rákosiny a velmi cenná enkláva mokřadní bylinné vegetace přecházející ve zhlaví Homolky. Pozoruhodná je také padlá vrba, která vytváří příznivý biotop pro vodní ptactvo. Hojné jsou porosty submerzní a natantní vegetace. Odběr vzorků planktonu byl proveden 22. 7. 2005, přičemž průhlednost dosahovala 0,8 m a rybník byl vyhodnocen jako poměrně málo úživný se silným predačním tlakem drobných planktonofágů.

Objekt rybníka nemá s ohledem na malé rozměry vytvořenou vlastní motýlí faunu (viz Farkač et al. 2005). Řada motýlích druhů má vazbu na okolní uměle vysázené vrbové porosty, bažiny mezi ním a rybníkem Homolka a stromovou vegetaci přírodní památky Milíčovský les a rybníky. Lepidopterologický průzkum (viz Farkač et al. 2005) prokázal existenci celkem 197 druhů motýlů s vazbou na vrbové porosty, úzký rybniční litorál, mokřad ve směru k rybníku Homolka a fragment rákosiny. Většina druhů je vázána na vrbové porosty, indikačně významné jsou druhy rákosiny a litorálu. Zastoupení indikátorů 3. stupně nad hraničních 20 % za současného poměrně vysokého zastoupení indikátorů 4. stupně napovídá

na poněkud nevyrovnané stanovištní poměry spočívající nejspíše v probíhajících sukcesních procesech v břehových partiích vodní nádrže, kdy byl lepidopterologický průzkum zpracováván. Toto druhové složení napovídá také na umělý charakter vrbových porostů. Bylo by zajímavé provést srovnání po asanaci rybníčku.

Oprava rybníka proběhla od září 2007 až do dubna 2008 a zahrnovala odbahnění rybníka sacím bagrem a vyčištění zdrže v podhrází tak, aby nebyl zasažen litorál (příbřežní pás vegetace) ani přilehlý mokřad. Dále byla opravena a dotěsněna hráz a její návodní část se opevnila lomovým kamenem. Vegetace na hrázi se zachovala, pouze ve vybraných úsecích se vytvořily „průlehy“ pro převedení přeronů vody do cenného mokřadu pod hrází. Starý betonový požerák (stavidlo) byl nahrazen dřevěným. V rámci oprav rybníka a revitalizace okolí se také opravil výtok z Milíčovského rybníka a dělící hrázka pod rybníkem Kančík, která vzdouvá vodu před jejím přítokem do rybníka Homolka. Na místo původních panelů se pro zachování zpevnění hráze koruna hráze osadila kameny „šlapáky“. Práce proběhly v souladu s potřebami ochrany přírody až na výsadbu několika kusů nepůvodních dřevin, které již byly odstraněny. Zamezilo se tak zazemění rybníka, které by mohlo způsobit vymizení cenných druhů obojživelníků. Správně se též zachovalo litorální pásmo a bahno se vyhrnulo pouze uprostřed rybníčku. Postupně pro asanaci se do rybníka navrací život obojživelníků, což hlasitě deklarují svými zvukovými projevy. Nešťastné bylo jeho dřívější vypuštění v jarním období, které vedlo k drastickému úbytku populací žab. ČRS nasadil v dubnu 2007 20 ks línu generačního k přirozenému výtěru. Průměrná kusová hmotnost byla 0,50 kg a celková hmotnost obsádky činila 10 kg. Dnes jsou zde jen zbytkové populace, které se tam dostanou z Milíčovského rybníka.

Do budoucna se doporučuje zachování nerušeného vývoje mokřadní vegetace mezi rybníky Kančík a Homolka, z níž by se mohla našířit i fauna do Kančíku. Doporučuje se případně slovit rybí obsádku a vyloučit přítomnost dravých ryb, především okouna a vyloučit i jakoukoliv rybářskou činnost. Dále se doporučuje nyní do rybníku zasahovat minimálně a omezit vliv návštěvníků a jejich čtyřnohých přátel, např. výsadbou křovin. V nich se mohou uhnízdit ptáci a postupně se zde mohou uchytit další dřeviny, a vytvoří se tak přirozená hradba vůči psům a návštěvníků, kteří by rušili ohroženou batracho- a avifaunu. Nedávné vyřezání křovin, které proběhlo zřejmě nezávisle na instalaci elektrického ohradníku pro pastvu ovcí, bylo bohužel v rozporu s uvedenou představou pro další blahodárný vývoj lokality.

Název rybníka (nádrže)	Homolka
Katastrální plocha	9350 m^2
Využitelná vodní plocha	
Plocha litorálu	
Průměrná hloubka	ca 1,2 m
Maximální hloubka	ca 1,5 m
Postavení v soustavě *	
Manipulační řád **	
Hospodářsko provozní řád **	
Způsob hospodaření	Zřejmě bez obhospodařování
Intenzita hospodaření	Zřejmě bez obhospodařování
Výjimka k aplikaci látek	

znečišťujících vodu (krmiva, hnojiva) **	
Parametry zvláštních povodní (u rybníků III. kategorie) **	
Uživatel	Lesy HMP
Rybářský revír **	
Zarybňovací plán **	
Průtočnost – doba zdržení ***	

** uvádí se jen u rybníků, které jsou součástí rybniční soustavy*
***pokud tyto dokumenty existují, uvede se jejich číslo a datum jejich schválení rozhodnutím příslušného úřadu a doba jejich platnosti.*
**** uvádí se jen u průtočných rybníků.*

Spolu s Kančíkem jde o přírodovědně nejcennější rybník z celé PP s přirozenými litorálními porosty a vodním ptactvem a obojživelníky a s ohledem na ně je také nutno hospodařit. Dříve zde udávané porosty svazu *Molinion* (viz Hroudová & Hrouda 1992) dnes zřejmě zarostly nálety pionýrských dřevin (krušina, vrby, bříza). Podobně jako u Vrahu došlo v 80. letech k necitlivému vyhrnutí bahna a znovunapuštění až v r. 1986. Od té doby se také výrazně změnilo rozložení litorální a vodní vegetace. Zejména se vytvořily porosty v přítokové část s *Carex pseudocyperus, Sparganium erectum* a *S. emersum*. Dále v zátočině v JV části nyní dominuje *Juncus effusus* místo tehdejší *Glyceria maxima*. Právě u této zátočiny přežívá ještě *Potamogeton lucens*. S opětovným zatopením rybníku v 80. letech samozřejmě ustoupily i porosty s *Typha latifolia* a *T. angustifolia* a z jeho středu se posunuly k okraji. Na ně blíž k vodní hladině navazují porosty s *Oenanthe aquatica*. Hráze rybníku jsou intenzivně narušovány sešlapem, což vedlo k vymizení řady teplomilných druhů udávaných z minula (*Taraxacum* sect. *Erythrosperma, Koeleria macrantha*, *Potentilla heptaphylla*) a k dalšímu ochuzení bioty. Vymizely ovšem i druhy vlhčích oligotrofních substrátů jako *Myosurus minimus* (potvrzena nově jinde) a *Gypsophila muralis*. Zachovaly se však některé hajní druhy jako *Betonica officinalis* na hrázi rybníku. Výrazně ustoupil *Schoenoplectus lacustris*.

U malakologického průzkumu byl učiněn závěr o druhové skladbě z víceméně běžných druhů, ale svou bohatostí i sílou populací mezi nejbohatší ze zkoumaných rybníků v PP. Významná je také absence nepůvodních druhů.

S ohledem na zjištěné druhové spektrum motýlů i z mnoha dalších aspektů si rybník zasluhuje plnou ochranu a respektování nároků jak vegetace tak bezobratlých a obratlovců před jinými (rybochovnými) cíli. Lepidopterologický průzkum (Farkač 2005) z posledních let prokázal existenci celkem 337 druhů motýlů s vazbou na vrbové porosty, úzký rybniční litorál na severním břehu, mokřad ve směru k rybníku Kančík a fragment rákosiny při západním konci vzdutí. Většina druhů je vázána na vrbové porosty, indikačně významné jsou druhy rákosin a litorálu. Vysoký počet indikátorů 1. a 2. stupně za současného zastoupení indikátorů 3. stupně nad hraničních 20 % svědčí o velmi vysoké přírodní hodnotě zastoupených biotopů a o jejich kvalitě jako stanoviště mnoha druhů se specifickými stanovištními nároky. Poměrně nízké zastoupení indikátorů 4. stupně svědčí o vyváženosti stanovištních poměrů.

V hospodaření na rybníku je nutno doporučit velmi opatrné a ohleduplné zasahování do stávajících porostních poměrů, které se zdají být optimální. Rybochovný účel rybníka je třeba potlačit a upřednostňovat vývoj vodní ponořené vegetace, která je velmi cenná. V dubnu 2007 ČRS vysadil 5000 ks K1 (plůdek kapra) o průměrné kusové hmotnosti 0,015 kg a celkové hmotnosti obsádky 75 kg. V současnosti přetrvávají pouze zbytkové populace (J. Karnecki, in litt.). Odběrem vzorků planktonu provedeným 22. 7. 2005 byla zjištěna průhlednost vody až na dno, tj. cca 1,2 m a byl konstatován značný predační tlak na zooplankton, proto bylo

možné předpokládat vyšší početnost drobnějších planktonofágů. V letních měsících v r. 2008 však tvorba vodního květu zcela potáhla hladinu a stav nelze rozhodně označit za uspokojivý.

Rybník Vrah už leží mimo PP a nemá z hlediska současné biodiverzity valnou hodnotu, protože byl přeměněn na retenční nádrž, která navazuje na dešťovou usazovací nádrž. Přesto z jeho okolí byly v minulosti uváděny velmi zajímavé druhy vlhkých bezkolencových luk i sušších lemů. Počátkem 80. let byl vyhrnut, vyštěrkován, stěny osazeny betonovými panely a zlikvidovány přilehlé vlhké louky. Velmi žádoucí by byla revitalizace břehových porostů i celého rybníka (viz příloha 9).

Název vodního toku	Milíčovský potok
Číslo hydrologického pořadí*	
Úsek dotčený ochranou (řkm od – do)	
Charakter toku**	kaprové vody
Příčné objekty na toku	
Manipulační řád ***	
Správce toku	Zemědělská vodohospodářská správa Praha
Správce rybářského revíru	
Rybářský revír ***	
Zarybňovací plán ***	

** identifikátor vodního toku podle nařízení vlády č. 71/2003 Sb.*
*** lososové nebo kaprové vody podle nařízení vlády č. 71/2003 Sb.*
****pokud tyto dokumenty existují, uvede se jejich číslo a datum jejich schválení rozhodnutím příslušného úřadu a doba jejich platnosti.*

Příloha:
Příloha 8 – Mapa dílčích ploch PP Milíčovský les a rybníky
Příloha 9 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

2.5.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Na území PP se nenachází význačné útvary neživé přírody, které by měly být zohledněny v tomto plánu péče.

2.5.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Nelesní pozemky mimo vodní plochy zahrnují travinné porosty, ať už rybníky (dílčí plochy 1 až 4, viz příloha 8), kosené louky (dílčí plochy č. 5, 6, 7, 10), nebo podmáčené nivní porosty (dílčí plocha č. 8) nebo sušší rozvolněné porosty (plocha 9). Plochy č. 8 a 9 leží v ochranném pásmu ZCHÚ. Podrobný popis současného stavu dílčích ploch na nelesních pozemcích i jejich managementu je v příloze 9.

Příloha:
Příloha 8 – Mapa dílčích ploch PP Milíčovský les a rybníky
Příloha 9 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

2.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

Dosavadní výsledky předchozí péče a dosavadní zásahy do území jsou vesměs pozitivní. Zejména v posledních letech je ovšem zřetelná tendence narušení vyváženého vztahu mezi přírodními složkami a lidským vlivem v bezprostřední blízkosti ochranného pásmu nebo dokonce v blízkosti samotné PP. Také z aktuálních výsledků botanického, lepidopterologického, malakologického, batrachologického, chiropterologického a předběžného pozorování ptactva (viz kap. 2.4), lze soudit na přežívání dosud vitálních populací i ohrožených organizmů. Ovšem do stavu s druhově bohatými populacemi v minulosti už zřejmě nebude možné se vrátit ani po cílevědomé péči. Tyto změny byly nevratné (jako zástavbou podtržený pramen v severní části a celkový pokles hladiny podzemní vody); lze však jasnými kroky přispět k zlepšení stavu většiny cenných biotopů. Zlepšení stavu je nutné provést hlavně u rybničních nádrží Milíčovský rybník a Vrah, které ohraničují nejcennější rybníky. Početnosti živočichů, kteří jsou zde hlavním předmětem ochrany, zejména u ptactva, přirozeně kolísají v závislosti na migraci, ale lze říci, že dosavadní péče byla pro ně pozitivní. Další kroky směrují ke zlepšení jejich stavu budováním hnízdních možností. Klíčová je ale obnova biotopů, která závisí na pravidelném citelném obhospodařování a snížení nadměrného přísunu živin do ekosystému (eutrofizace).

Kladně se projevují výsledky ochranářského managementu navrhovaného už v předchozích plánech péče (zčásti Adamec 1993, Skála 1999): kosení luk (louky by navíc měly být koseny dvoufázově s ponecháním nepokosené části pro vývoj bezobratlých), péče o lesní porosty podle LHP je celkově vyhovující i když s drobnými nedostatky. Plán péče zpracovaný původně na období 1994-2003 ing. Adamcem byl pojmut velmi jednoduše, bez podrobného popisu a načasování jednotlivých zásahů. Zapomnělo se např. na podrobnější plán péče o rybníky a pravidelné letnění (i částečné za nižší hladiny vody) s ohledem na batrachofaunu a litorální vegetaci. Farkač et al. (2005) ovšem mají poněkud odlišný názor na obhospodařování rybníku Kančík a Homolka: „Protože byly tyto rybníky několikrát po sobě po celé jarní období vypuštěné, došlo k totálnímu zdecimování těchto populací s důsledkem velmi výrazného poklesu dynamiky. Přesto se uvedené druhy v lokalitě vyskytují i nadále. Navrhuje se, aby po dobu příštích alespoň 5 let nebylo do rybníků vůbec zasahováno (včetně vyloučení rybářské činnosti), a byla tak dána možnost autorevitalizačnímu procesu. Je třeba slovit obsádku a vyloučit přítomnost dravých ryb, především okouna. Ponechat pravý břeh a nátokovou část bez odstraňování sedimentů.“ V tomto je těžké najít shodu, ale lze se aspoň vyhnout některým zhoubným opatřením: v případě Kančíku Skála (1999) navrhoval proklestit okolí Kančíku, což je nevhodné vzhledem k otevření tohoto cenného rybníčku volně pobíhajícím psům. Naprosto nevhodné opatření navrhované Skálou (1999) je vyhloubení tůňky mezi Kančíkem a Homolkou pro obojživelníky. K podobnému účelu by mělo sloužit (a částečně už slouží) severní předpolí Milíčovského rybníka. Nelze se ani ztotožnit s výsadbou tolstolobika ani amura (uváděnou tamtéž).

Stav nádrží je možno indikovat pomocí průhlednosti vody, provázené významným výskytem submersní makrovegetace a hrubého zooplanktonu (Faina et Přikryl 1996). Silný zákal vody v letních měsících (od června) a pouhé fragmenty submersní makrovegetace byly pozorovány zejména na Milíčovském rybníce a hypertrofní stav byl konstatován na Vrahu (již mimo PP).

Bylo by vhodné podpořit návrh přičlenění mokřadu nad Milíčovským rybníkem, jak navrhoval už Skála (1999). Jako žádoucí se jeví (zejména pro entomofaunu) ponechání starých ovocných stromů (i proschlých) na místě i neodstraňování padlých mrtvých stromů v lese i aleji kolem Milíčovského rybníka. Je třeba provést revizi a obnovu ptačích budek.

Otázkou je, zda odstraňovat všechny přibité do stromů, jak navrhuje Skála (1999); spíše bude vhodné je opatřit zábranou proti vniknutí kuny.

V návaznosti na dosavadní Plán péče je možné pokračovat v navržených opatřeních (viz přílohy 6 a 9).

2.7 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů lze předpokládat, pokud se přikročí k odbahnění Milíčovského rybníka a k navršení ptačího ostrůvku jako možné hnízdiště pro vodní ptáky. Prioritním zájmem je nesnížit kvalitu biotopu ptáků a obojživelníků, a proto je nutné práce provádět mimo hnízdní sezónu a vývoj populací obojživelníků. Pokud se ukáže nutnost skutečně odbahnění provést, je nutno trvat na kvalitním projektu, a teprve po jeho posouzení a schválení přistoupit k odbahnění. Další velké zásahy a možnou kolizi zájmů ochrany přírody a zabezpečení technického stavu se projeví při oprava sypané zemní hráze rybníku Homolky. Zde je nutno dbát na zachování starých stromů na hrázi a vyhnout se jejich poškození a také při odbahňování rybníka dbát na nepoškození litorálních porostů, v kterých se nacházejí vzácné a ohrožené druhy rostlin i živočichů. Opět je práce nutno provádět mimo sezónu populačního vývoje ohrožených organismů. Pokud se schválí revitalizace nádrže Vrah, pak postupovat obdobně i v tomto případě.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

Dosavadní i navrhovaný management jsou uvedeny spolu s popisem jednotlivých dílčích ploch v přílohách 6 a 9.

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

Podle hledisek IUCN by se v kategorii III (Přírodní památka: chráněné území, zřízené převážně pro ochranu specifických přírodních jevů) měly prosazovat následující managementové cíle:

• chránit nebo uchovat na věčné časy specifické jedinečné přírodní jevy díky jejich přírodnímu významu, jedinečné či reprezentativní kvalitě a/nebo duchovnímu významu;
• v rozsahu, přiměřeném předchozímu cíli, poskytovat možnosti pro výzkum, vzdělávání, popularizaci a uvědomování veřejnosti;
• eliminovat a poté zabraňovat exploataci nebo jiným způsobům využívání, které by byly v rozporu s důvodem vyhlášení;
• poskytovat všem stálým obyvatelům veškeré výhody, slučitelné s ostatními cíli managementu.

Pro PP Milíčovský les a rybníky je důležitý fakt, že kategorie ochrany PP je většinou vyhlašována na relativně malém území (pod 1000 ha), které však může být navštěvováno vysokým počtem návštěvníků. Proto pokud nemají být hlavní hodnoty území zničeny, je důležité, aby existovala dostatečně rozsáhlá tlumící zóna, schopná vstřebávat tlak návštěvníků. Tou je v současnosti území mezi PP a Jižním Městem. Proto by se tato tlumící zóna v žádném případě neměla zastavovat.

a) péče o lesy

Je nutné vyloučit veškeré zásahy, které by byly v rozporu s hospodařením trvale udržitelným způsobem. Podporovat přirozené zmlazení jednotlivým výběrem. Doporučuje se ponechávat vyšší pařezy a hroubí k zetlení staré biomasy. Otázkou je, zda je žádoucí ponechávat štěpkovanou biomasu v lese tak, jak to bylo zaznamenáno pravidelně podél asfaltek. Doporučuje se ale ponechávat pařezy vysoké alespoň 30 cm kvůli xylofágním broukům.

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
1	Zvláštního určení	1K, 1O, 1B, 1H, 1G

Cílová druhová skladba dřevin (%) při obnově lesa			
SLT	**základní dřeviny**	**meliorační a zpevňující dřeviny***	**ostatní dřeviny**
1K	DB6-9, BŘ1-2, LP+-1. HB+-1, JŘ+	BK, DB, LP, HB, JD, BŘ	
1O	DB5-8, LP1-2, HB1, OS+-1, BŘ+-1	BK, LP, HB, JV, JS, JL, JD, TŘ, BŘK, BB, DB	BO, OLL, OS
1B	DB5-9, LP2-3, HB1-2, BK+ - 1	BK, LP, HB, JV, JS, JL, JD, TŘ, BŘK, BB, DB	BO, OLL, OS
1H	DB8-9, BŘ1, HB1, JŘ+	BK, LP, HB, JV, JS, JL, JD, TŘ, BŘK, BB, DB	BO, OLL, OS
1G	OLL6, VR3, TP1, OS+, JS+	OLL, VR	JS, OS

A) Porostní typ	B) Porostní typ	C) Porostní typ
1K kyselá doubrava 1O lipová doubrava 1B bohatá habrová doubrava 1H spražová a hlin. habrová doubrava	1G (vrbová) olšina	skupina porostních lesních typů (pro porosty lišící se svou druhovou skladbou od přirozené)

Základní rozhodnutí					
Obmýtí	**Obnovní doba**	**Obmýtí**	**Obnovní doba**	**Obmýtí**	**Obnovní doba**
150-200	nepřetržitá	60-90	nepřetržitá	60-80	10-20

Hospodářský způsob	Hospodářský způsob	Hospodářský způsob
Hospodaření se řídí platným LHP, při respektování specifických potřeb ochranářského managementu. Výběrný.	Hospodaření se řídí platným LHP, při respektování specifických potřeb ochranářského managementu. Výběrný.	Pasečný

Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
Vytvoření porostů s druhovou skladbou bližší přirozeným habrovým doubravám, při zachování rozmanitosti biotopů.	Zachování přirozeného charakteru lužního porostu na zbahnělých sedimentech se specifickými biotopy.	Postupně převést na porosty s přirozenou dřevinnou skladbou.

Způsob obnovy a obnovní postup		
S využitím přirozeného zmlazení využít odrostků, většinou bude třeba doplnit lípu nebo hb příp. další cílové dřeviny sadbou. Obnovní postup od zralých stromů příp. od dubů napadených tracheomykozou, v případě 1K ponechávání 2. etáže dubu do dalšího obmýtí	S využitím přirozeného zmlazení využít odrostků oll, vr, tp. Obnovní postup dle stávajícího dělení porostů, vždy s uvolňování sousedních kultur.	Využívat přirozené zmlazení, pokud k tomu budou podmínky. Jednotlivé seče přiřazovat po zajištění kultur. Postup od V s ponecháváním výstavků (db) a dalších cílových dřevin 2. etáže, aby se využilo přirozeného zmlazení.

Péče o nálety, nárosty a kultury		
Obsekávání semenných dubů, uvolňování nárostů.	Uvolňování semenných stromů od nárůstu křovin, podpora spontánního zmlazení	Vyžínání pasekové vegetace se doporučuje extenzivně. Nedoporučuje se vyřezávat pionýrské druhy křovin, protože tvoří přirozenou hradbu proti okusu zvěří (měkké dřeviny navíc skýtají potravu pro zvěř).

Výchova porostů		
Usměrňovat na cílovou druhovou skladbu (vesměs doubravy), tvarový výběr, eliminace nepůvodních dřevin, u břízy je možné skupinovité smíšení.	Usměrňovat na cílovou druhovou skladbu (vesměs doubravy), tvarový výběr, eliminace nepůvodních dřevin.	Usměrňovat na cílovou druhovou skladbu (vesměs doubravy), tvarový výběr, eliminace nepůvodních dřevin, v případě břízy skupinovité smíšení.
Opatření ochrany lesa		
Řešit tracheomykozu a nešetrnou těžbu v porostech. Omezit černé skládky a usměrnit pohyb kol a výletníků v době pozemní aktivity ohroženého hmyzu (březen až červen). Monitoring změn chemismu půd, zavedení informačních tabulí a pokračovat v monitoringu trvalých ploch.	Kontrola potenciálních ohnisek šíření invazních rostlin (zaznamenán trs bolševníku velkolepého)	Doporučuje se vysadit podél asfaltky lipovou alej pro zvýšení estetiky.
Provádění nahodilých těžeb		
V případě kalamitních událostí možné.	V případě kalamitních událostí možné.	V případě kalamitních událostí možné.
Doporučené technologie		
technologie přibližování univerzálními kolovými traktory se standardním vybavením, ale v nepříznivém terénu nahradit šetrnější technologií (potoční luh), např. koňmi.		
Poznámka		
Jako biotop entomofauny i ptactva je nutno udržovat různověkou strukturu lesních porostů s částečným prosvětlením, ponechávat staré doupné stromy, rovněž nechat odumřelé stromy nastojato na pro návštěvníky méně navštěvovaných místech a neodstraňovat odumřelé padlé stromy. Pařezy by měly být alespoň 30 cm vysoké pro přežití xylofágních brouků. Zachovat druhovou rozmanitost dřevin, ponechat i staré ovocné dřeviny.		

* V příl. č. 1 k vyhl. č. 83/1996, Sb. jsou v rámci melioračních a zpevňujících dřevin uváděny pro jednotlivé SLT i nepůvodní dřeviny jako modřín, dub červený a douglaska tisolistá, které je ale nutné v případě hospodaření v PP vyloučit.

Příloha 7a – Lesnická mapa typologická chráněného území. Zdroj: www.uhul.cz
Příloha 7b – Porostní mapa chráněného území. Zdroj: OOP MHMP.
Příloha 7c – Změny lesních společenstev na opakovaných plochách.
Příloha 7d – Mapa chráněného území se zákresem lokalit snímků a mapovaných biotopů uveřejněných v práci Hroudová a Hrouda (1992).

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

Rámcová směrnice péče o rybníky

Název rybníka (nádrže)	**Milíčovský (Nový) rybník**
Způsob hospodaření	chov ryb
Intenzita hospodaření	rybník se pravidelně slovuje, extenzivní
Manipulace s vodní hladinou	Pravidelně se nevypouští; je třeba umístit ke stavidlu vodočet s vyznačením standardní vodní hladiny (povinnost vlastníka) a tuto hladinu nepřekračovat, výlovy povolit jen na podzim a nevypouštět na jaře.
Způsob letnění nebo zimování	1 x za 5 let částečné letnění mimo vegetační sezonu
Způsob odbahňování	Doporučuje se odbahnit mimo vegetační sezónu; možné jedině při vyvezení sedimentu mimo ZCHÚ a vytvoření pozvolnějších břehů.
Způsoby hnojení	bez hnojení a vápnění
Způsoby regulačního přikrmování	bez přikrmování
Způsoby použití chemických látek	bez chemických látek
Rybí obsádky	100-200 ks kapra/ha ročně, doplňkově lín, candát, štika aj., bez amura a tolstolobika

Název rybníka (nádrže)	**Kančík**
Způsob hospodaření	Žádný
Intenzita hospodaření	Rybník se rybářsky neobhospodařuje
Manipulace s vodní hladinou	Ve spolupráci S OOP MHMP a Lesy HMP se v rámci projektu „Obnova a revitalizace pražských nádrží“ rybník Kančík v roce 2007-2008 odbahňoval při hrázce tak, aby se nezasáhlo do litorálních porostů na jeho březích. Starý betonový požerák byl nahrazen dřevěným a hráz upravena tak, aby umožňovala prostupnost vodě a zásobení vodou přilehlý mokřad. Také byl opraven výtok z Milíčovského rybníka.
Způsob letnění nebo zimování	1 x za tři roky částečné letnění
Způsob odbahňování	momentálně není třeba; možné jedině při vyvezení sedimentu mimo ZCHÚ
Způsoby hnojení	bez hnojení a vápnění
Způsoby regulačního přikrmování	bez přikrmování
Způsoby použití chemických látek	bez chemických látek
Rybí obsádky	Zachovat bez obsádky

Název rybníka (nádrže)	**Homolka**
Způsob hospodaření	Bez obhospodařování
Intenzita hospodaření	Rybník se rybářsky neobhospodařuje, možná je přítomná zbytková populace
Manipulace s vodní hladinou	Plánuje se oprava zemní sypané hráze z důvodu prosakování. Doporučuji při té příležitosti vyhrnout rybniční sediment z centrální části rybníka tak, aby se nepoškodily přilehlé pobřežní porosty. Vyhrnuté bahno v žádném případě nevyhrnovat na břeh, ale skládkovat mimo PP. Při zpevňování hráze postupovat nanejvýš opatrně, protože jeden dub je obýván tesaříkem obrovským a hrozí zničení populace. Kmeny dubů je nutné ponechat osluněné, aby mohly případně posloužit jako další vhodný biotop pro druh chráněný podle Natura 2000.
Způsob letnění nebo zimování	1 x za tři roky částečné letnění
Způsob odbahňování	možné jedině při vyvezení sedimentu mimo ZCHÚ
Způsoby hnojení	bez hnojení a vápnění
Způsoby regulačního přikrmování	bez přikrmování
Způsoby použití chemických látek	bez chemických látek
Rybí obsádky	Je vhodné ponechat rybník bez zásahu a rybí obsádku nenasazovat a nebo volit vyrovnanou rybí obsádku složenou z menších ryb (např. lín) a menšího počtu dravců.

Péče o vodní toky (Milíčovský potok):
Dnešní stav je důsledkem poklesu hladiny podzemní vody vlivem zástavby. To lze jen stěží napravit a nezbývá než udržovat ji při dnešním stavu a dbát na odstranění škodlivých vlivů jako je eutrofizace z okolí a provádět pouze citlivé zásahy v lese (bylo by možné zhotovit lávky přes vyschlé koryto, aby se nezvětšovala eroze ze sešlapu) i v bezlesí (podél strouhy na louce JV Milíčovského rybníku pravidelně kosit porosty). Mezi Kančíkem a Homolkou se pak doporučuje ponechat bez zásahu, aby se zachoval neporušený mokřad. Pod hrází Homolky lze s opravou hráze uvažovat i o odstranění betonových bloků a obnovu přirozeného koryta potoka.

c) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní pozemky

Typ managementu	kosení rákosin, kosení luk
Vhodný interval	louky 1-2krát ročně po částech, terestrické rákosiny 1 x ročně v zimě rovněž po částech
Minimální interval	2-3 měsíce u dvojsečné louky
Prac. nástroj/hosp. zvíře	sekačka, ruční nebo motorová kosa (podle typu stanoviště), možno zkusmo pastvu koz a ovcí v okrajových částech PP.
Kalendář pro management	červen-červenec první seč na loukách, srpen-září druhá seč, rákosiny v zimě na ledu
Upřesňující podmínky	uvedeny konkrétně u jednotlivých dílčích ploch (příl. 9)

d) péče o rostliny

Celkem bylo v území při průzkumu v letech 2008–2009 nalezeno 442 taxonů cévnatých rostlin, z toho 17 na úrovni agregátních skupin, 10 na rodové úrovni, 10 na úrovni subspecie a dvanáct hybridů (viz tabulka 1). V území nebo jeho bezprostředním okolí jsem potvrdil 24 taxonů cévnatých rostlin, které jsou na území ČR hodnoceny v nějaké kategorii ohrožení buď na základě platné legislativy, nebo Červeného seznamu. To je bohužel pouhých 41 % stavu známého z minulosti (tj. 59 taxonů). Naproti tomu do území proniklo mnoho nepůvodních druhů, které se šíří z okolí nebo z cest do zbytků zachovalých biotopů. Je to alarmující vizitka o hospodaření nejen v chráněném území ale v blízkém okolí, kde jsou příčiny ohrožení známy.

1. Problém invazí rostlinných druhů je nutné řešit zejména s důrazem na výsadby Územního terénního útvaru Milíčov. Ten je v současnosti osazen mnoha nepůvodními dřevinami, které se šíří do S části chráněného území. U jednotlivě zplaňujících nepůvodních dřevin by se mělo přistoupit k jejich eradikaci mechanickým způsobem (je nutné vyloučit aplikaci chemických látek). Platí i nadále postupná přeměna dřevinné skladby v lesních porostech odchylujících se od přirozené druhové skladby.

2. V případě invazních bylin je nutné dále sledovat vývoj populací netýkavky malokvěté, která byla masově zjištěna asi na 40 % lokalit v rámci památky a ochranného pásma. Potenciálně invazní by se mohla stát azola americká, která porůstá masově hladinu rybníčků v nedalekých Průhonicích, a v přírodní památce byla zaznamenána v roztroušených exemplářích na bahně rybníka Homolka. Zneklidňující je také přítomnost dvojzubce černoplodého v litorálech. Jedna sterilní růžice bolševníku velkolepého nalezený v olšině v r. 2008 (50,02328° N, 14,53434° E) musí být zlikvidována, jinak dojde k masivnímu šíření. Řada plevelů se sem dostává odpadem z černých skládek ze zahrad nebo ze zarůstajících ruderalizovaných porostů v okolí cest a u okraje území.

3. Pro zdárný vývoj populací ohrožených rostlin je třeba vzhledem k jejich výskytu převážně na vlhkých a kosených loukách provádět nejen dvoufázovou seč přímo v chráněném území, ale i pastvu v ochranném pásmu. Některé taxony jsou vázány na

obnažená dna rybníků (např. tajnička rýžovitá) a oligotrofní narušované a málo zarostlé vlhké substráty (např. myší ocásek nejmenší). Takové biotopy je třeba udržovat alespoň občasným částečným letněním rybníků, popř. krátkodobým poklesem vodní hladiny. Řada pozoruhodných taxonů cévnatých rostlin je vázána na litorální porosty, a je proto nutné tuto vegetaci nadále rozšiřovat a zachovávat vyhovující hladinu vodního sloupce. Dalším nepříliš prostorově rozsáhlým typem je skupina vegetace na mělkých substrátech, do které spadají různé jestřábníky (např. jestřábník štětinatý) nebo mrvka myší ocásek. Pro ty je nutné vytvořit podmínky pravidelnou pastvou, jak už se tomu děje v ochranném pásmu J od statku Milíčov. Poslední skupinou vázanou na ohrožený biotop s čistou vodou jsou vzplývavé vodní rostliny, jako je lakušník okrouhlolistý, rdest světlý nebo r. vláskovitý. Zde je třeba hlídat kvalitu vody Milíčovského rybníku a rybníku Vrahu v soustavě, kdy neopatrnou manipulací s vodní hladinou a případnou eutrofizací vody může lehce dojít k zlikvidování cenných populací rostlin mezi těmito dvěma rybníky. Doporučuji revitalizovat břehové porosty rybníka Vrah.

e) péče o živočichy

1. Pro zdárný vývoj tesaříka obrovského je nezbytné podle Farkače (2007) vyloučit odstraňování stromů potenciálně vhodných pro jeho vývoj. Okolí stromů nesmí být zastíněno např. bující vegetací. V rámci lesního hospodaření doporučuje zachovat staré stromy a v okruhu 30 m dubové výstavky a zachovat mozaiku umírajících/mrtvých stojících i padlých stromů v nejbližším okolí výskytu. Je nezbytné převedení porostů s výskytem tesaříka obrovského na nestejnověké rozvolněné pařeziny se skupinami výstavků a v rozvolněném zápoji.
2. Další péče o tůňku pro obojživelníky v prostoru S od Milíčovského rybníka a její sledování (50,02604°N, 14,53784°E); v žádném případě nezřizovat tůňku pro obojživelníky mezi rybníkem Kančík a Homolka, jak bylo navrhováno v Plánu péče pro roky 2000-2009.
3. Zřídit další tůňku (po vzoru té předchozí, tj. kombinace větší a menší a propojené s odkrytým dnem) na S od Milíčovského rybníka na vhodném místě.
4. Prosvětlit tůňku v lesním porostu $2C_{11}$.
5. V péči pro obojživelníky i na vodní biotop vázané ptáky platí podobné zásady jako pro péči o rybníky a pobřežní a vodní vegetaci. Tj. zachovat a rozšiřovat litorální vegetaci a prořezat šetrně a mimo sezónu některé náletové křoviny (např. kolem tůňky ve V části PP), aby se umožnil rozvoj litorální vegetace a otevřel prostor vodním ptákům.
6. Zvláštní péči je třeba věnovat druhům chráněným soustavou Natura 2000. Čolek velký obecně trpí vysokými rybími obsádkami, které požírají buď larvy nebo jim potravně konkurují. Dále je ohrožen neopatrnou manipulací s vodní hladinou, propojováním málo funkčních kanálů s vodními toky (vniknutí ryb do biotopu). Nadále je u něj důležité kontrolovat, zda nedochází k zazemňování nebo eutrofizaci tůní a případně budovat nové. Ideální prostředí pro čolka velkého jsou tůňky způli zarostlé, způli zasypané listím.
7. Vybudovat ostrůvek pro ptáky na Milíčovském rybníku a upravit břehy tak, aby byl umožněn rozvoj litorální vegetace.
8. Provést odbahnění Milíčovského rybníka s ohledem na litorální porosty a živočichy.
9. S opravou hráze rybníku Homolka dbát na zachování starých dubů a provést odbahnění centrální části s minimálním dopadem na okolní faunu a pobřežní flóru.

10. Revitalizovat břehové porosty na rybníku Vrah tak, aby vznikl vítaný biotop pro vodní ptactvo a prosvětlit ostrůvek na tomto rybníku. Snížit také celkovou trofii nádrže částečným odbahněním s ohledem na fragmenty litorálu a s ohledem na hnízdní a potravní preference ptactva (viz 1.6.2 B) a omezit další přísun živin do rybníku.
11. Prosvětlit mokřadní část ve zhlaví Vrahu a na S části Homolky.
12. Zabránit volnému pobíhání psů alespoň v oblasti pobřežních porostů.
13. Dbát na zachování dostatečného počtu doupných stromů a to i ovocných nebo alejí pro zvýšení hnízdních příležitostí mnoha ptáků, ale i jako zdroj potravy (vázána na ně řada bezobratlých).
14. Udržovat nadále bohatou patrovitost lesa, která vyhovuje většině ptactva.
15. Udržovat vhodně obhospodařované luční vlhké porosty (kosit dvoufázově, což je vhodné pro rozvoj bezobratlých) a zachovávat lesní okraje. Evidovat hnízda silně a ohrožených druhů ptáků a určit jejich hnízdní možnosti v blízkém okolí (např. krahujec upřednostňuje jehličnany, které LHP do budoucna počítá eliminovat).
16. Dočasně snížit rybí obsádku, dokud nedojde alespoň zčásti k regeneraci submersní a natantní vegetace a pročištění vody, nenasazovat býložravé ryby (amur, tolstolobik);
17. Provést revizi a obnovu vyvěšených ptačích budek – odstranit rozpadlé a instalovat budky např. pro puštíka obecného, sýčka obecného, lejska šedého a případně krutihlava a zabezpečit proti vniknutí kuny. Na vhodných místech vytvořit hnízdní příležitosti pro ledňáčka říčního.
18. Nechávat v lese stárnoucí a vybrané "nemocné" stromy k dožití a mrtvé dřevo k úplnému rozpadu (nestačí pouze ořezané větve, nutno ponechávat torza kmenů). Na mrtvém a hnijícím dřevě závisí kromě ptáků (strakapoud prostřední, datel černý, sýkora lužní) i mnoho bezobratlých druhů organismů.
19. Pro péči o netopýry lze obecně říci, že je třeba uchovat biotop se starými doupnými stromy, které představují klíčovou podmínku existence druhů na ně vázaných. Pokud nehrozí ohrožení lidí při pádu stromu, pak je doporučeno je rozhodně nekácet. Některé druhy (*Myotis alcathoe*) jsou, zdá se, vázány právě na dutiny ve větvích nejstarších stromů převyšujících ostatní. Podle dr. Andrease (VÚKOZ, v. v. i.) je nutné, aby při případném kácení byli dotyční pracovníci poučeni, že mají prohlédnout dutiny skáceného stromu.

f) péče o útvary neživé přírody

Na území PP se nenachází význačné útvary neživé přírody, které by měly být zohledněny v tomto plánu péče.

g) zásady jiných způsobů využívání území

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Pro hospodaření v lesních porostech je k dispozici kvalitně zpracovaný LHP, kde jsou vyjádřeny cíle lesnického hospodaření. Rozdíly mohou být v časovém posunu ve zdravotní probírce a výchovné těžbě v porostech, ale zpracovatel tohoto Plánu péče není lesnicky erudovaný, a proto všechny hospodářské záměry by měly být konzultovány s Lesy HMP.

Důležité je docílit přeměny porostů se stanovištně nevhodnými dřevinami na porosty s cílovou druhovou skladbou podle SLT. První na seznamu nevhodných dřevin je smrk

ztepilý, dále dub červený, modřín opadavý, borovice černá a topol kanadský, vzácně trnovník akát a jiné kulturní dřeviny (viz kapitola 2.5.1). Je žádoucí podpora vzácnějších dřevin jako je např. jilm vaz, jilm horský, bříza pýřitá. Jednoznačně podporovat přirozenou obnovu, pro kterou jsou dobré podmínky v celé PP, protože vliv okusu zvěří je nepatrný. Proto ani používání repelentů nepovažuji za nezbytné. Podporovat umělé zmlazení u dubu, který sám nezmlazuje.

Bohužel při přibližování dřeva byly zaznamenány nevhodné techniky, které musí být do budoucna úplně vyloučeny. Doporučuje se využití koní. Hospodaření směřovat k výběrnému způsobu a holosečnou těžbu využívat pouze k redukci jehličnatých monokultur. Nahodilá těžba pak zajistí odstranění některých chřadnoucích (zřejmě vlivem tracheomykozy) a pro návštěvníky lesa nebezpečných stromů.

Doporučuje se statné stromy na méně přístupných místech ponechávat přirozenému dožití a nevynášet z lesa. To platí i pro nekvalitní dřevo bříz zejm. v Z části PP. Právě na uvolněných místech po padlých tracheomykozních dubech bude někdy nutná dosadba dřevin podle SLT. Také klíčové pro přežití ohrožených druhů hmyzu je zachování starých a odumírajících dubů na hrázích rybníků a dostatečný přístup světla k jejich kmeni a hlavním větvím. Také pro rozvoj xylofágního hmyzu je vhodné ponechávání pařezů aspoň do výšky 30 cm nad zemí.

Nevhodné je vyřezávání keřového podrostu u většiny dřevin, protože tím se ochuzuje patrovitost a struktura dřevinného podrostu lesa. Přijatelné je to snad u bezu černého a nepůvodních dřevin.

Doporučuji též odstranit různé objekty pro přikrmování nebo zlepšení výživy zvěře, protože les poskytuje dostatečné potravní podmínky pro spárkatou zvěř, pro kterou byly tyto objekty instalovány.

Příloha:
Příloha 6 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

b) rybníky (nádrže)

Při péči o všechny rybníky v PP by se měl aspoň jeden z nich vždy udržovat na nižší hladině (částečné letnění). Kontrola kvality vody by se měla provádět v první polovině vegetační sezóny (do 30. 6.), přičemž rozhodující je průhlednost vyšší než 50 cm, přítomnost hrubého zooplanktonu a přítomnost submersní makrovegetace, jejíž rozsah by měl dosáhnout ca. 10–25 % vodní plochy. Rozrůstající rákos lze omezit částečným kosením pod vodou (po hnízdní době ptactva); nelze ho likvidovat nasazením amura či jiných býložravých ryb (ty by především zlikvidovaly submersní a jinou užitečnou měkkou vegetaci, ale ne rákos). Amur je nežádoucí do obnovy submersní a natantní makrovegetace. Při přílišném nárůstu makrovegetace (přes 25 % plochy) je možné přisazení amura v následujícím roce v množství 5–20 kg/ha. Přesné stanovení optimálních obsádek je obtížné bez současných údajů a delšího sledování, vhodnou výši je potřeba vyzkoušet, stejně jako rozsah poklesu hladiny při částečném letnění. Rybník Vrah prošel bohužel nežádoucí přeměnou na sedimentační nádrž a nyní je využíván pro sportovní rybaření (J. Karnecki, MHMP, osobní sdělení). Bylo by žádoucí vytvořit pozvolnější břehy a podle hloubky nádrže vytipovat místa pro vytvoření litorálních porostů. Podle pracovníků OOP MHMP jsou zahájena jednání ke stanovení návrhů přirozené rybí obsádky pro podobné rybníky. Pro všechny rybníky je potřeba vytvořit provozní a manipulační řád s instalací vodočtů.

Na některých příliš zarostlých místech na březích rybníků provést (po dohodě s ornitology) částečnou prořezávku keřů. Vše by mělo proběhnout tak, aby nedošlo k snadnějšímu přístupu

k rybníkům hlavně pro psy, kteří by rušily ptáky. Vyřezání platí také pro ostrůvek na Vrahu. Na rybníku Vrah, Homolka a Milíčovský navrhuji částečné odbahnění mimo vegetační sezónu; možné jedině při vyvezení sedimentu mimo ZCHÚ. Pro lepší hnízdní podmínky pro ptáky doporučuji rovněž výstavbu ptačího ostrůvku na Milíčovském rybníce, což může proběhnout po změření hloubky a současně s odbahněním. Oprava hráze bude probíhat u Homolky.

Obecně platí doporučení zpracovávané také skupinou pod vedením doc. Farkače (2005):

1. od 1. března do 20. srpna, tedy po dobu reprodukčního období (obojživelníci, ptáci) ponechat předmětné vodní plochy bez manipulace s vodní hladinou a bez jakéhokoliv rušivého zásahu
2. manipulaci s vodní hladinou, údržbové práce a zásahy provádět výhradně mimo výše uvedené reprodukční období, tedy od 1. září do 20. února
3. zamezit velkoplošnému odbahňování rybníků (vodních ploch) či jejich vypuštění na dobu delší než jeden rok
4. zachovat pobřežní porosty a případné (podmáčené) louky v nejbližším okolí, především v bezprostředním okolí přítoku rybníka/nádrže; při výsadbách dřevin preferovat druhy autochtonní
5. při nasazování rybích obsádek do nádrží, kde chybí nebo je nedostatečný litorální pás, vodní a mokřadní makrofyta (tedy chybějící nebo omezená možnost úkrytu), se zaměřit především na kaprovité ryby (kapr obecný, karas obecný, lín obecný, cejn velký apod.), nenasazovat dravé druhy a druhy invazní
6. z větších nádrží, které jsou součástí zvláště chráněných maloplošných území, vyloučit chov introdukovaných druhů (amur bílý apod.), preferovat druhy autochtonní
7. u nádrží do 0,25 ha, jsou-li součástí zvláště chráněných maloplošných území či jejich ochranných pásmech, vyloučit rybí hospodaření; preferovat přírodě blízký vývoj, resp. udržovat patřičný stav pouze občasným odbahněním maximálně 50-60% plochy při ponechání stejného množství vodních a mokřadních makrofyt
8. ve všech rybnících a nádržích, které jsou součástí zvláště chráněných maloplošných území, zcela vyloučit chov kachen, jejich vysazování a lov
9. ve zvláště chráněných územích s hnízdním výskytem zvláště chráněných druhů vodních ptáků a s rozmnožováním zvláště chráněných druhů obojživelníků zakázat volný pohyb psů v pobřežním pásu a ve vodě v celém reprodukčním období
10. v rybnících a vodních plochách, které jsou součástí zvláště chráněných maloplošných území, obecně omezit (lépe vyloučit) přikrmování rybí obsádky
11. při rekonstrukcích (opravách) hrází, břehů a nejbližšího okolí reflektovat na případné migrační trasy obojživelníků (aby nevznikly bariéry zabraňující v tahu)
12. revitalizace zanedbaných rybníků a vodních nádrží by neměla spočívat pouze v úpravách hráze a vlastní plochy, ale v revitalizaci celé nivy přítoku
13. ostatní zásahy a využívání předmětných vodních ploch (např. ke sportu) je nutné řešit vždy individuálně pro každou lokalitu zvlášť

Příloha:

Příloha 9 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

c) útvary neživé přírody

Neplánují se žádné zásahy na útvarech neživé přírody.

d) nelesní pozemky

Jedná se o louky, nivní bylinné porosty, mokřady a sadové výsadby: zásahy spočívají v kosení rákosin, kosení luk a travních porostů v mokřadech i v podrostu bývalého sadu. Výčet těchto zásahů i jejich podrobný popis v jednotlivých dílčích plochách je v příloze 9.

Příloha:
Příl. 9 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V současnosti je ochranné pásmo tvořeno převážně nelesními a zarůstajícími porosty spadajícími do území Přírodního parku Botič-Milíčov. Probíhá zde budovaní tůní pro obojživelníky a pastva ovcí, což je v souladu s požadavky ochrany přírody. Minulý rok také došlo k odstranění keřových náletů pod VVN. Značná část je ale stále neudržovaná a zarůstá třtinou křovištní nebo je zde prováděna výsadba nepůvodních dřevin, která by měla být omezena. Odstranit by se měly porosty stříbrných smrků a další exotické dřeviny ze S předpolí PP v OP. V OP je také rybník Vrah, dnes značně degradovaný úpravami z 80. let a současným hospodařením. U něj se doporučuje obnovit litorální porosty odstraněním panelových zpevněných břehů, odbahněním dna a prořezáním ostrůvku. Žádoucí je také kontrola a omezování nepůvodních druhů. Na jihovýchodě spadá do OP také pole, kde je nutné vyloučit používání herbicidů.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Zaměření PP se doporučuje provést při rozšíření o pozemky v ochranném pásmu. Vyznačení v terénu byla nedávno obnovena pomocí červených pruhů na stromech. Co je ale potřeba je obnovení úředních tabulí s nápisem o kategorii ochrany podle vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Na základě podrobných přírodovědných průzkumů v posledních letech (viz citace literatury a tento plán péče) a vzhledem k rozrůstající se zástavbě Jižního Města se navrhuje rozšířit území PP o katastrální území Újezdu u Průhonic, č. 265/146 a 631/1 ležící na území Přírodního parku Botič-Milíčov. Jedná se o relativně zachovalé a dobře obnovené luční a mokřadní vrbové porosty v prostoru mezi Milíčovským rybníkem a VVN s výskytem obojživelníků a plazů, které obývají i nově vybudovanou tůňku (50,02604°N, 14,53784°E). V háječku S od Milíčovského rybníka se také nachází populace čítající desítky rostlin zákonem chráněného kruštíku širolistého (*Epipactis helleborine*) a uváděn z tohoto prostoru je i vstavač májový (*Dactylorhiza majalis*) a z ohrožených rostlin pak *Carex disticha, Agrimonia procera*. Dále zde byl zaznamenán skokan hnědý a skokan štíhlý a dokonce čolek velký chráněný soustavou NATURA 2000. Jako hodnou sledování doporučuji plochu 580/2 (k. ú. Háje), kde se vyskytují teplomilná jednoletá společenstva s řadou jestřábníků (*Hieracium* sect. *Pilosella,* z ohrožených např. *H. aurantiacum*, *H. rothianum*) a z dalších ohrožených *Vulpia myuros* a *Filago arvensis* (masově). V současnosti je lokalita přepásána

ovcemi, což ji svědčí. Tato opatření jsou v souladu s předchozím Plánem péče. Hlavní předmět ochrany, hlavní cíl ochrany ZCHÚ ani podmínky ochrany se však nemění.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Regulovat již tak vysokou návštěvnost lze jen stěží a v budoucnu se lze obávat ještě jejího navýšení. Bylo by vhodné upravit citlivou formou zákaz volného pobíhání psů v okolí rybníků. Hlídat by se mělo také koupání psů v době kladení vajíček obojživelníky, protože psi snůšky naruší a zlikvidují tak i nadějně se množící populace cenných obojživelníků. Tyto požadavky by měly být jasně a srozumitelně vysvětleny na informačních tabulích. Bohužel cedule upozorňující na zákaz volného pohybu psů jsou málo časté a nenápadné. Doporučuje se jejich obnova i s krátkým vysvětlením, proč se zákaz vydává. Za bezpodmínečně nutné je pro další nerušený vývoj rybničních biotopů ponechávat tlumící zónu v S předpolí PP. Výhodné je také zachovat pastvu skotu s elektrickým ohradníkem, který zároveň odrazuje volně pobíhající psy.

Značení turistických cest je v pořádku, protože nenarušuje svým průběhem cenné biotopy. Otázkou zůstavají koňské stezky. Rozhodně by se měl usměrnit vjezd na kolech na lesní stezky, po kterých může na jaře a v časném létě pobíhat ohrožený hmyz jako např. zákonem chráněný krajník hnědý, a může tak docházet k jeho velkému úhynu pod koly. Pozůstatky dětského hřiště u Milíčovského rybníka by měly být rozebrány, protože hřišťátko nevyhovuje bezpečnostním ani hygienickým parametrům v současnosti kladeným na provoz podobných ploch. Je navíc v blízkosti přestárlých stromů, kde hrozí zřícení celého stromu nebo pád větví.

Bylo zaznamenáno také rozdělávání ohně, což je naprosto nepřípustné a mělo by být na to upozorněno a pokutováno.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Chráněné území je vhodné pro zájmové exkurze menších skupin lidí (specializované ornitologické či jiné kroužky mládeže, skauti, exkurze studentů apod. pod odborným vedením). Vhodné by bylo informovat o území fundovaně ve zdejších občasnících (Klíč, Zpravodaj MČ Praha-Újezd, Křeslický zpravodaj, Petrovický zpravodaj, Zpravodaj MČ Praha 11, Kurýr apod.). Současné informační tabule obsahují chyby v popiscích a text již je značně zastaralý. Navíc některé jsou zdemolované sprejery. Doporučuje se přípravu nových také se zahrnutím závěrů tohoto plánu péče.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring

Nutný monitoring aspoň po 5 letech v mokřadních biotopech – doba 12 let platnosti plánu péče je příliš dlouhá, mokřadní ekosystémy se mění rychle. Zahrnoval by inventarizační průzkum biotopů, průzkum avifauny, batrachofauny (viz Moravec 2009) a herpetofauny, podle možnosti i ichtyologický, hydrobiologický a entomologický průzkum (viz doporučení pro monitoring Farkač 2005). Kromě toho doporučuji spolupráci s R. Fainou a I. Přikrylem na opakovaném hodnocení stavu vodního prostředí v rybnících a podle toho průběžně upravovat hospodaření na rybnících. Doporučuji provést šetření zdravotního stavu odumírajících jedinců dubu a zjistit příčinu odumírání. Bylo by vhodné také zadat pomologický průzkum starých stromů v okolí Milíčovského rybníka. Dlouho také nebyl proveden výzkum hub a lišejníků (ty vůbec) a jejich průzkum by byl velmi žádoucí hlavně s ohledem na potvrzení udávaných ohrožených druhů.

Žádoucí je další sledování trvalých ploch a jejich průběžné vyhodnocování vzhledem k celkovým procesům v okolí. Z nich by mohla vyplynout též doporučení pro lesnické hospodaření.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
prohloubení jámy pro obojživelníky a vybudování nové	----------	20 000
revize a obnova ptačích budek	----------	3 000
údržba značení a instalace nových naučných tabulí	----------	20 000
odvoz štěrku z cesty J Homolky a Kančíku	----------	5 000
oprava sypané hráze Homolky a odbahnění	----------	100 000
zaměření navrhované změny hranic ZCHÚ	----------	20 000
revitalizace nádrže Vrah	----------	300 000
C e l k e m (Kč)	----------	468 000
Opakované zásahy		
kosení vlhkých luk (na plochách 5, 6, 7, 10)	25 000	
kosení rákosin (plocha 5 a částečně i 8)	10 000	
udržování a péče tůně pro obojživelníky	3 000	
odstraňování nežádoucích dřevin (keřů, náletu a ruderálních druhů, lokalita 8 a dále S okraj Homolky)	8 000	
C e l k e m (Kč)	46 000	

Hodnoty voleny velmi orientačně.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Adamec P. (1993): Plán péče pro chráněné území Milíčovský les a rybníky na období 1994-2003. Ms, depon. in AOPK.

Anděra M. (1986): Dílčí zpráva o I. etapě inventarizačního průzkumu savců v CHÚ Milíčovský les a rybníky. 1 p. + 3 mapy. (non vidi.)

Anděrová R. (1987): Savci CHPV Milíčovský les. Závěrečná zpráva inventarizačního průzkumu pro PSSPPOP v Praze v letech 1986 – 1987. Ms., 17 p. (depon in. Archiv AOPK, Kališnická).

Blahník P, Hlaváč V., Hofhanzl A. & Pykal J. (2005): Pokyny pro stanovování způsobu rybářského obhospodařování nádrží budovaných z Programu revitalizace říčních systémů a Státního fondu životního prostředí. AOPK ČR, Praha.

Boháč J. & Matějíček J. (2003): Katalog brouků Prahy. Drabčíkovití – Staphylinidae. Vol. 4. Praha.

Červinka L. (1986): Závěrečná zpráva [Milíčovský les a rybníky – průzkum motýlů]. Ms., 5 p. (non vidi.)

Čihař J. (1986): Předběžná zpráva o inventarizačním výzkumu obojživelníků a plazů v CHÚ Milíčovský les. Ms., 1 p. (non vidi.)

Farkač J. (ed.) et al. (2005): Výsledky přírodovědného průzkumu vybraných rybníků a

vodních nádrží v Praze v roce 2005. Ms., depon in: OOP MHMP.
Farkač J. (2007): Vyjádření k výskytu tesaříka obrovského (*Cerambyx cerdo*) na lokalitě Milíčovské rybníky v Praze. Ms. Podklady pro EIA.
Farkač J. & Král D. (2000): Návrh sledování organismů a managementu ve zvláště chráněných územích hlavního města Prahy. Ms., Depon in. OOP MHMP.
Fellner R. (1979): Poznámky ke stavu vegetace v oblasti Milíčovského háje. Ms., 4 p. (non vidi.)
Fellner R. (1980): Holubinka drobná – Russula pumila nalezena v Československu (s poznámkami k jejímu rozšíření, ekologii a sociologii). Česká mykologie 34: 35-44.
Fellner R. (1981): Zpráva o stavu území Milíčovský les a rybníky. Ms., 3 p. (non vidi.)
Fellner R. (1982): Zpráva o stavu území Milíčovský les a rybníky: dodatek za rok 1981. Ms., 2 p. (non vidi.)
Fellner R. (1985): Zpráva o výsledcích mykologického výzkumu v CHPV Milíčovský les 1. Sběry zpracované v r. 1985. Ms., 31 p. + mapa. (non vidi.)
Fellner R. (1986): Zpráva o výsledcích mykologického výzkumu v CHPV Milíčovský les 2. Sběry zpracované v r. 1986. Ms., 27 p. (depon in. Archiv AOPK, Kališnická)
Fuchs R., Škopek J., Formánek J. & Exnerová A. (2002): Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy. ČSO.
Grulichová J. (1983): Příspěvek k floristickému výzkumu Milíčovského háje u Prahy. – Zpr. Čs. Bot. Společ. 18: 227-235.
Grulichová-Kolmanová J. (1979): Příspěvek k poznání flóry a vegetace Milíčovského háje a okolí. – Ms. (práce SOČ). (non vidi.)
Hanák V., Neckářová J., Benda P., Hanzal V., Anděra M., Horáček I., Jahelková I., Zieglerová A. & D. Zieglerová (in prep.): Fauna netopýrů Prahy: přehled nálezů a poznámky k urbánním populacím netopýrů.
Hejný S., Bártová E. & Jeřábková O. (1980): Studie o vodních nádržích na území hl. m. Prahy. Inventarizace a typologie z hlediska vegetace a znečištění. – Ms. (72 p., Závěreč. zpr., depon in: BÚ AVČR Průhonice).
Houfek J. (1956): Příspěvek ke květeně Čech. – Preslia 28: 193-211.
Hroudová Z. & Hrouda L. (1992): Květena a vegetace Chráněného přírodního výtvoru Milíčovský les a rybníky. Natura Pragensis 8: 85–130.
Jeřábková O. (1985): Rostlinstvo pražských vodních nádrží. – Staletá Praha 15: 227-238.
Jiroušek P. (1985): Umělý terénní útvar Milíčov (temeno + jižní svah). Vývoj rostlinných společenstev. Ms., 1 p. (non vidi.)
Kerouš, K. (1996): Studie výskytu tříd Amphibia a Reptilia v letech 1986–1993. Natura pragensis 13: 1-51.
Kolektiv autorů (2000): Zásady pro kategorizaci chráněných území na základě managementu. Planeta, MŽP, Praha.
Kolmanová J. (1979): Milíčovský háj. Ms., 3 p. (non vidi.)
Kubíková J. (1985): Milíčovský les a rybníky. Chráněná území v Praze. Nika 6: 70.
Kučera J. & Váňa J. (2003): Check and Red List of bryophytes of the Czech Republic (2003): Preslia 75: 193-222.
Moravec J. (ed.) (1994): Atlas rozšíření obojživelníků v České republice. - Národní muzeum, Praha.
Moravec J. (2009): Vyjádření k žalobě a stanovisko k dopadu plánované bytové výstavby na stav lokální herpetofauny s přílohou Obojživelníci a plazi Přírodní památky Milíčovský les a rybníky a jejího nejbližšího okolí. – Nepubl., 8. p. [Též příloha č. 5b.]
Němec J. & Ložek V. (eds.) et al. (1997): Chráněná území ČR 2. Praha. AOPK, Praha.
Neuhäusl R. et Neuhäuslová Z. (1968): Mesophile und subxerophile Waldgesellschaften Mittelböhmens. – Folia Geobot. Phytotax. 3: 225-273.

Palek L. (1977): Příspěvek ke květeně Prahy I. – Zpr. Čs. Bot. Společ. 12: 171-182.
Palek L. (1978): Příspěvek ke květeně Prahy II. – Zpr. Čs. Bot. Společ. 13: 17-28.
Petřík P. (in press): Změny ve flóře Přírodní památky Milíčovský les a rybníky v Praze po více než 20 letech. Muzeum a současnost, Roztoky, ser. natur., 24.
Plíva K. (1991): Funkčně integrované lesní hospodářství 1. Přírodní podmínky v lesním plánování. – ÚHÚL Brandýs nad Labem.
Procházka F. [ed.] (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000) – Příroda 18: 1–166.
Příhoda A. (1987): Zápis o kontrole zdravotního stavu dřevin v sousedství rybníka Vrah na Milíčovském potoku (nyní Petrovická zdrž) v obvodu Praha 4 – Petrovice. Ms., 1 p. (non vidi.)
Půlpán J. (1986): Zpráva o entomologickém inventarizačním průzkumu brouků střevlíkovitých (Coleoptera, Carabidae) v CHÚ Milíčovský les a Klánovický les a okolí. Ms., 38. p. (depon in. Archiv AOPK, Kališnická) (chybí str. 9-35).
Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. – Studia Geographica 16: 1-74.
Racek P. (1978): Zápis o vycházce komise ochrany přírody, která se konala dne 24.5.1978. Ms., 1 p. (non vidi.)
Racek P. (1979): Zpráva o Milíčovském háji. Ms., 1 p. (non vidi.)
Racek P. (1979): Zpráva o stavu chráněného území Milíčovský les. Ms., 2 p. (non vidi.)
Racek P. (1980): Zpráva o stavu chráněného území Milíčovský les. Ms., 2 p. + mapa. (non vidi.)
Richter M. (1988): CHÚ: Milíčovský les arybníky. Zk. skupina: Perloočky (Cladocera)-zooplankton. Ms., 4 p. (non vidi.)
Skála P. (1999): Plán péče o přírodní památku Milíčovský les a rybníky pro období 2000-2009. Ms. 30 pp., depon in Archiv AOPK ČR.
Skalická A. (ed.) (1971-1972): Krátká floristická sdělení z Prahy a nejbližšího okolí. Zpr. Čs. Bot. Společ. 6 (1971): 95-96, 110, 149-150, 184, 187-188, 217-218, 234-236 et 7 (1972): 71-72, 78, 82, 88, 98, 101-102, 105-106.
Skalický V. & Skalická A. (1971-1972): Příspěvek k rozšíření některých význačnějších rostlin v Praze a nejbližším okolí.Zpr. Čs. Bot. Společ. 6 (1971): 155-156 et 219-222, 7 (1972): 127-152.
Soldán Z. (2004): Bryologický průzkum Přírodních parků Botič-Milíčov a Hostivař-Záběhlice. Ms., 20 pp., Závěrečná zpráva o grantovém projektu č. 68/2003 MHMP, depon. In: OOP MHMP Praha.
Strejček J. (1983): Ekologické zhodnocení parc. č. 366/1 v areálu projednávaného chráněného území „Milíčovský les a rybníky“ v Praze 4, kat. úz. Újezd u Průhonic. Ms., 2 p. (non vidi.)
Šístek F. (1986): Zpráva o současném stavu oblasti Milíčova – obvod Praha 4. Ms., 11 p. (non vidi.)
Šístek F. (1988): Inventarizace plazů a obojživelníků – Milíčovský les a rybníky (Praha 4). Ms., 2 p. + mapa.
Šístek F., Spoustová J. & Jaroš O. (1985): Zpráva o provedeném průzkumu stavu flóry a fauny v okolí sídliště Jižní Město – Praha 4. Ms., 4 p. (non vidi.)
Škopek J. (1986): Přehled ptačích druhů zastižených v hnízdním období 1986 v CHÚ „Milíčovský les“. Ms., 1 p. (non vidi.)
Špryňar P. & Münzbergová Z. (1998): Prodromus pražské květeny. Muzeum a současnost 12: 129–222.
Špryňar P. & Řezáč M. (1996): Výskyt a ohrožení kapradiny *Ophioglossum vulgatum* v Praze v minulosti a v současnosti s poznámkami k celkovému stavu jeho lokalit. Muzeum a současnost 10: 69-82.

Vávra, J. (2007): Obytný soubor Milíčovský háj jih a východ. Milíčov – Skanska – Biologické hodnocení. Závěrečná zpráva. Aquatest, a.s.
Veselý P. (2002): Střevlíkovití brouci Prahy. Praha.
Vrška T., Hort L. (2003): Základní kriteria a parametry pro hodnocení "přirozenosti" lesních porostů. - AOPK ČR, Brno.(www.pralesy.cz)
Ziegler V. (1991): Posouzení hydrogeologické situace v místě uvažovaného zářezu vnějšího silničního okruhu jižně od CHPV Milíčovský les. Ms., 1 p. (non vidi.)

Plány péče pro PP Milíčovský les a rybníky, uložené v archivu AOPK Praha 3, Kališnická ul.
Rezervační kniha PP Milíčovský les a rybníky, uložená tamtéž
Vlastní terénní šetření v roce 2008 a 2009, spolupracovníci: Z. Hroudová, P. Špryňar, J. Rom.

Poděkování

Ing. Jiří Rom, Ing. Magdalena Stehlíková, Ing. J. Karnecki, Ing. J. Frantík – za OOP MHMP, Mgr. Aleš Hoffmann, RNDr. Zdenka Hroudová, CSc., RNDr. Jan Škopek, Ph.D., doc. RNDr. Jan Farkač, CSc., Mgr. T. Telenský, Mgr. J. Neckářová, Mgr. Pavel Špryňar, Mgr. Martin Adámek, RNDr. František Kotlaba, CSc.

4.3 Seznam mapových listů

a) **katastrální mapa (měřítko)**
   číslo mapového listu:

b) **Státní mapa 1:5000 – odvozená**
   číslo mapového listu: Praha-3-5, Praha-4-5

c) **Základní mapa České republiky 1:10000**
   číslo mapového listu: 12-42-03, 12-42-04

4.4 Seznam používaných zkratek

OP – ochranné pásmo
PP – přírodní památka
MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
ÚTÚM – uzemní terénní útvar Milíčov
J, S, V, Z – jih, sever, východ, západ

4.5 Plán péče zpracoval

RNDr. Petr Petřík, Ph.D.
Palackého 309/18, 250 88 Čelákovice, IČO: 725 98 719
Červen 2008 až květen 2009

Zpracováno podle vyhlášky o plánech péče č. 60/2008 Sb. a „Osnovy plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma" vydané Ministerstvem životního prostředí.

Seznam použitých příloh

Příloha 1a – Orientační mapa s vyznačením lokalizace PP Milíčovský les a rybníky
Příloha 1b – Výřez z Územního plánu HMP s legendou.
Příloha 1c – Historická mapa území z let 1836 – 1852.
Příloha 2a – Lokalizace PP s vyznačením hranic chráněného území a ochranného pásma.
Příloha 2b – Mapa území pSCI Natura 2000. Evropsky významná lokalita CZ0113002 - Milíčovský les.
Příloha 3 – Katastrální mapa s vyznačením PP Milíčovský les a rybníky.
Příloha 4a – Tabulka současných a historických nálezů taxonů cévnatých rostlin na území PP Milíčovský les a rybníky. (Pouze v elektronické podobě.)
Příloha 4b – Přehled střevlíkovitých potvrzených na území PP.
Příloha 5a – Biologické hodnocení vypracované J. Vávrou k posouzení bytového komplexu Milíčovský háj jih a východ, obytný soubor. (Pouze v elektronické podobě.)
Příloha 5b – Vyjádření dr. J. Moravce (Národní Muzeum v Praze) ke stavu lokální herpetofauny ze dne 8. 3. 2009. (Pouze v elektronické podobě.)
Příloha 5c – Farkač J. (2007): Vyjádření k výskytu tesaříka obrovského (*Cerambyx cerdo*) na lokalitě Milíčovské rybníky v Praze. Ms. Podklady pro EIA. (Pouze v elektronické podobě.)
Příloha 6 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich. Dílčí plochy odpovídají porostním skupinám. (Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2).
Příloha 7a – Lesnická mapa typologická chráněného území.
Příloha 7b – Porostní mapa chráněného území.
Příloha 7c – Změny lesních společenstev na opakovaných plochách.
Příloha 7d – Mapa chráněného území se zákresem lokalit snímků a mapovaných biotopů uveřejněných v práci Hroudová a Hrouda (1992).
Příloha 8 – Mapa dílčích ploch PP Milíčovský les a rybníky.
Příloha 9 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich. (Tabulka k bodům 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2).
Přílohy z archivu AOPK. (Pouze v elektronické podobě.). Poznámky k barevné mapě (měřítko 1:5000) s výskyty vzácnějších a ohrožených rostlin z roku kolem 1984, k níž byla nalezena černobílá legenda se symboly, pro které jsem odhadnul příslušnost k níže uvedeným druhům:
Červený plný čverec: *Epipactis helleborine*
Červené plné kolečko: *Iris pseudacorus*
Červený plný trojúhelník: *Lilium martagon*
Zelené plné kolečko: *Centaurium pulchellum*
Zelený plný čtverec: *Eleocharis mamillata*
Zelený plný trojúhelník: *Ulmus laevis*
Černé prázdné kolečko: *Achillea ptarmica*
Černé plné kolečko: *Astrantia major*
Černý plný čtvereček: *Galium verum* subsp. *wirtgenii*
Černý plný trojúhelník: *Hypericum tetrapterum*
Černý prázdný trojúhelník: *Carex riparia*?
Černá hvězdička: *Lathyrus vernus*
Černý křížek: *Milium effusum*
Černé poloprázdné kolečko vertikální: *Molinia caerulea*
Černé poloprázdné kolečko horizontální: *Salvia verticillata*
Modrý plný trojúhelník: *Carex pseudocyperus*?
Modrý prázdný trojúhelník: *Lemna trisulca*

Modré plné kolečko: *Carex elata*
Modré prázdné kolečko: *Carex elongata*
Modrý plný čtvereček: *Carex flava*
Modrý prázdný čtvereček: *Carex otrubae*
Modrá hvězdička: *Carex tomentosa*
Fotografická příloha

Dále jsou přiloženy:

Zápisy z projednání plánu péče s vlastníky, nájemci, s orgány veřejné správy, obcemi, kraji a s dalšími dotčenými subjekty a zápisy o provedené oponentuře.

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje